

HÍRADÓ

A VDK megalakulásának 29. évfordulója

XVIII. ÉVFOLYAM, 37. SZÁM

ÁRA 1,50 FORINT

1974. Szeptember 14.

Bulgária felszabadulásának 30. évfordulója

Nagygyűlés az Egyesült Izzóban

A Bolgár Népköztársaság nemzeti ünnepe, az ország felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa az Egyesült Izzóban nagygyűlést rendezett.

Lázár György beszéde

Bevezetőben köszöntötte a testvéri bolgár népet, amely 30 esztendővel ezelőtt, 1944. szeptember 9-én a Bolgár Kommunista Párt vezetésével végső útközvetben legyőzte hazájában a fasiszta diktatúrát, elsöpörte a reakciós monarchiát. A szónok méltatta Bulgária történelmének szabadságharcait, azokat a csatákat, amelyeknek tüzeiben a munkás-paraszt egész kovácsolódt.

Szeptember 9-e után Bulgária is csatlakozott a Hitler-ellenes koalíció fő erejéhez, a Szovjetunió felszabadító harcokat vívó hadseregéhez. Népünk mély tisztelettel adózik a 16 ezer bolgár katonai emlékének, akik életüket áldozták hazánk felszabadításáért a Dél-Dunántúlon, akik a felszabadító szovjet alakulatok oldalán üzték ki országunkból a náci megszálló csapatokat — mondotta a szónok, majd részletesen szólt a felszabadult Bulgária óriási fejlődéséről.

Lázár György ezután a Szovjetunió jelentős segítségét méltatta, amely nélkül elképzelhetetlen lett volna a bolgár ipar és mezőgazdaság magas színvonalra fejlesztése. — Szoros együttműködés a testvéri szocialista országokkal — folytatta — a proletár internacionalizmus szellemében, ez Bulgária külpolitikájának alapja, amit kiegészít az a törekvés, hogy jó kapcsolatokat teremtsen a világ valamennyi államával, fenntartsa és erősítse a világbéket. A bolgár nép vezetői, képviselői ennek az emberiség számára életbevágó célnak az eléréséért együtt, egységben küzdenek a Varsói Szerződés többi

A bolgár és a magyar himnusz hangjai után dr. Molnár Béla, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, a nagygyűlés elnöke mondott megnyitói szavakat, majd Lázár György tartott ünnepi beszédet.

tagállamával. Mint ahogyan Bulgária gazdasági fejlődése is elválaszthatatlan a szocialista országok gazdasági közösségeivel, a KGST-vel való szoros együttműködéstől.

— Az államaink, népeink közötti baráti, testvéri kapcsolatokban — mondta a továbbibban — mindig is jelentős szerepet játszottak a kölcsönös látogatások, segítve egymás jobb megismerését. A sorból kiemelkedik pártjaink és államaink vezetőinek rendszeres eszmecseréje. Tavaly Budapestten üdvözölhettük Todor Zsivkov elvtársat, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkárát, az államtanács elnökét, és a közelmúltban ért véget Fock Jenő elvtársnak, a Minisztertanács elnökének hivatalos baráti látogatása Bulgáriában. E találkozók, eszmecserék mindig megbizonyosodnak, hogy azonosan ítélik meg a világot, a nemzetközi munkásmozgalom kérdéseit, és továbbra is szorosan együttműködve kívánjuk népgazdaságainkat fejleszteni.

A megfett útra, a forradalom győzelmé óta eltelt harminc évre büszke lehet a népi Bulgária. E születésnapon, a bolgár nép szabadságának 30. születésnapján, pártunk, kormányunk és egész népünk nevében tiszta szívből kívánunk további sikereket; kívánjuk, hogy mielőbb megvalósítsák kitűzött céljaikat, a fejlett szocialista társadalom felépítését.

Lázár György nagy tapsal fogadott szavai után Sztóio Sztanoev, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete emelkedett szólásra.

Sztóio Sztanoev beszéde

— Szeptember 9-én éppen három évtizede, hogy a Bolgár Kommunista Párt közvetlen irányításával és a szovjet hadsereg döntő segítségével Bulgáriában győzedelmeskedett a népi fegyveres felkelés, új korszakot — a szocializmus és a kommunizmus korszakát — nyitva országunk tizenhárom évszázados történelmében — mondta előljáróban a nagykövet, majd azokról a nagyszerű eredményekről szólt, amelyekre jogos büszkeséggel tekinthet Bulgária népe.

Harminc esztendő alatt a Szovjetunió óriási segítségével, a bolgár energetika kapacitása 40-szeresére nőtt, a

vilamosenergia-termelés pedig az 1944-es 311 millió kilowattóról 1974-re 25 milliárd kilowattóra emelkedett. A napokban helyezték üzembe a Szovjetunió segítségével épülő atomerőmű első reaktorát, s 1975-ben megindul a második is.

Az egyik legdinamikusabban fejlődő ágazat a vegyipar: az idén helyezték üzembe a Szovjetunió és Magyarország segítségével épült devnyai kalcináltszóda-gyárat. A szocializmus éveiben fejlődött Bulgáriában az önálló kohászat is: 1973-ban 449-szer annyi acél termeltek, mint 1948-ban.

Harcok Dél-Vietnamban és Kambodzsában, hadifogolycsere Laoszban

A dél-vietnami felszabadító erők továbbra is kemény csapásokat mérnek a területéről hadműveleteket folytató saigoni csapatokra. A hazafias erők tüzérése ismét lőtte a saigoni rezsim tűzszünetértő akcióinak egyik fő kiindulópontját, a Dien Hoa-i légi támaszpontot. Egyébként ezen a támaszponton felszállás után felrobant a saigoni haderők egyik helikoptere, s a robbanás következtében a bázison

állomásozó nyolc helikopter is megrongálódott. A laoszi békemegállapodás végrehajtásával megbízott központi vegyes bizottságban meggyeztek a hadifogolycsere lebonyolításáról. A Laoszi Hazafias Front pártjának és a vientiane-i félnek a képviselői a kétoldalú testület ülésén megállapodtak abban, hogy az első foglyokat szeptember közepén cserélik ki, s az akció lebonyolítására négy helyszínt jelölték meg.

— Megszilárdult és korszerűsödött a szocialista mezőgazdaság anyagi bázisa is — folytatta a nagykövet —, termelése több, mint két és fél-szeresére emelkedett. Ma Bulgáriának 110 országgal vannak kereskedelmi kapcsolatai, egész külkereskedelmi forgalmának háromnegyed részét a KGST országaival, az árucseres-forgalom 55 százalékát a Szovjetunióval bonyolítja le.

Ezután külpolitikai kérdésekről, majd a hagyományos bolgár-magyar barátságról, államaink és népeink állandóan fejlődő, bővülő sokoldalú együttműködéséről beszélt a nagykövet, s méltatta a két ország vezetőinek rendszeres találkozóit. Végezetül átadta a bolgár nép szívből jövő jókívánságait:

— Erjenek el további sikereket a szocializmus teljes felépítésében, az MSZMP XI. kongresszusára, a Magyarország felszabadulásának 30. évfordulójára való készülődésben — mondotta.

A nagygyűlés után színes kultúrmműsor következett. Az ünnepséget az Internacionálé hangjai zárták.

Raúl Roa kubai külügyminiszter magyarországi látogatása

Puja Frigyesnek, a Magyar Népköztársaság külügyminiszterének meghívására hivatalos baráti látogatást tett a Magyar Népköztársaságban dr. Raúl Roa Garcia, a Kubai Köztársaság külügyminisztere.

Dr. Raúl Roa Garciat baráti beszélgetésen fogadta Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke és Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke.

A két külügyminiszter áttekintette a Magyar Népköztársaság és a Kubai Köztársaság kétoldalú kapcsolatait, politikai, gazdasági és kulturális együttműködésének helyzetét. Megállapították, hogy a két ország testvéri kapcsolatai a szocialista internacionalizmus alapján eredményesen fejlődnek. Ehhez nagyban hozzájárult dr. Fidel Castro Ruznak, a Kubai Kommunista Párt Központi Bizottsága első titkárának, a Kubai Köztársaság forradalmi kormányának elnökének 1972. évi magyarországi látogatása. A magyar-kubai kapcsolatok sokoldalú fejlődése megfelel a két nép alapvető érdekeinek, hozzájárul a szocialista közösség erejének növekedéséhez, az imperializmus elleni harc hatékonyságának fokozásához.

A nemzetközi helyzetet elemezve megállapították, hogy a jelenlegi erőviszonyok a szocializmus javára változnak; a szocialista országok, az el nem kötelezett országok, a haladó, demokratikus és békeszerető erők erőfeszítéseinek eredményeként a nemzetközi enyhülés, a gyarmati és az imperialista uralom alatt élő népek politikai és gazdasági felszabadulásának a feltételei kedvezőbbé váltak.

A felek kifejezték reményüket, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet harmadik szakaszának legmagasabb szinten történő összehívására rövid időn belül sor kerül.

A latin-amerikai helyzetet elemezve a két miniszter megállapította, hogy a földész népei növekvő elhatározottsággal harcolnak nemzeti jogaik érvényesítéséért. Az imperializ-

Az Arab Liga felhívásai a palesztinok érdekében

Kairóban befejeződött az Arab Liga tanácsának fél-évenként esedékes ülészsaka. Az ülészsakon részt vett külügyminiszterek azzal a felhívással fordultak az ENSZ-közgyűléshez, hogy a palesztinai kérdést külön politikai problémaként tűzze a világ-szervezet a soron következő ülészsakának napirendjére. A miniszterek egyidejűleg jóváhagyták a Palesztinai Felszabadítási Szervezet (PLO) által kezdeményezett határozatot, amely a palesztin nemzet alapvető jogainak megerősítését szorgalmazza, s arra kéri az ENSZ közgyűlést, hogy adjon biztosítékokat a palesztinaiak nemzeti függetlenségére vonatkozóan.

Az Arab Liga egyik szövegvöjének tájékoztatása szerint az ülészsak két további felhívást is elfogadott. Az egyikben arra sürgeti a világ összes országait, tegyenek lépéseket az agresszív cselekmények beszüntetése érdekében, amelyeket az izraeli hatóságok követnek el a palesztin nép ellen, s vessenek véget a Libanonban levő palesztin menekülttáborok ellen intézett izraeli támadásoknak.

Független állami létének harmincadik esztendejébe lép a Vietnami Demokrati-ber 2-án volt 29 éve, hogy Hanoiban Ho Si Minh kiálította a nehéz harcok árán kivívott népi államot. Most, hogy európai testvérországaink sorban ünneplik felszabadulásuk három évtizedes jubileumát, kiváltképp szembeötlő, milyen roppant nehéz sorsot juttatott osztályrészü Vi-etnamnak a történelem alakulása.

Szentanúk, történészek és publicisták az elmúlt évtizedekben számtalanszor felidéztek azt a képet, hogy Hanoiban százezrek mámoros örömmel és óriási várakozással ünneplik a kivívott szabadságot, de a város különböző pontjain vilamoskocsikban gyűjtik össze és szállítják el az éhhalál áldozatait. A francia gyarmatosítás és a japán megszállás elleni küzdelem semmivel sem kisebb áldozatok követelt, mint a fasiszom elleni felszabadító harc Európában. De míg a szovjet katonák és a velük együtt saját felszabadulásukért fegyvert fogó népek fiainak áldozata nyomán a mi országainkban megkezdődhetett a szocializmus békés építése, Vietnam népére két újabb háború szenvedései és áldozatai vártak.

A szabadság három évtizede Vietnamban az imperialista betolakodók elleni szüntelen vagy csak éppen rövid időre megszakadó háború története. Franciaország intervenciói hadai megsemmisítő vereséget szenvedtek, az Egyesült Államok fegyveres erőinek távozása előtt az amerikai társadalom önmagával hasonlított meg, mert a tőkés világ legerősebb nemzete már nem bírta tovább sem a kudarcokat, sem a gyalá-

zatot, melyet kormányai Vietnamban hoztak a fejére.

A szocialista közösség mindvégig következetes és éppen a vietnamiak által roppant magasra értékel politikai, erkölcsi és anyagi támogatásával a VDK visszaverte az agresszort, kiharcolta a békés építőmunka lehetőségét, és hatalmas lépéssel jutott közelebb minden vietnami leghőbb vágyának teljesítéséhez, az egész ország felszabadításához.

A külföldi katonai intervenció végére sikerült pontot tenni a párizsi megállapodással, s ha Dél-Vietnam ma még nem szabaddul is fel teljesen, a nemzetközi imperializmus aligha feleli egyhamar a vietnami leckét. Eppen ez a tény nem engedi meg annak a mindenre elszánt, Thieu köré tömörült feudális és burzsoá kisebbségnek, hogy igazán tartósan rendezkedjék be Saigonban; nemcsak a fegyverek, az idő és az egész nemzetközi fejlődés annak a Vietnamnak az érdekében hatnak, amely szabadjelődésének útján 29 évvel ezelőtt indult el.

A fegyveres harc csúcspontján a mi népünk szenvedélyesen állt azok közé, akik tettekkel bizonyították a legendássá vált jelszó hitelt: Velel vagyunk, Vietnam! Közös ügyünk, az együttétartozás tudata most és a jövőben is éppúgy elkötelez bennünket Vietnam oldalán, mint eddig. Meggyőződésből és szívből megteszünk minden tőlünk telhetőt azért, hogy a VDK a békés építőmunka eredményeivel is minél előbb ugyanolyan hírre, megbecsülésre és csodálatra tegyen szert, mint amilyent hős magatartásával ez a nép már rég és minden időkre kivívott.

Waldheim a világpolitika néhány kérdéséről

A nagy világpolitikai kérdésekről fejtette ki véleményét Kurt Waldheim, az ENSZ főtitkára a világszervezet éves tevékenységéről New Yorkban nyilvánosságra hozott jelentés bevezetőjében.

Waldheim a Közel-Kelettel kapcsolatban a genfi békekonceferencia mielőbbi felújítását sürgeti. „A probléma lényege továbbra is megoldásra vár — írja —. Ha elmaradnak az eredmények és lankad a közel-keleti béke megvalósítását célzó lendület, akkor hamarosan keserűségbe és csalódottságba csaphat át a közel-keleti probléma rendezésére irányuló törekvés.”

A főtitkár szerint olyan új elemek kerültek felszínre, amelyek feljogosítanak a béke reményére. Mint megállapítja az érintett kormányok felújították erőfeszítéseiket, a tartós rendezés érdekében. Az iz-

raeli—egyiptomi, valamint az izraeli—szíriai csapatsztválasztás elejét vette a katonai összecsapásnak, megteremtve az eredményes tárgyalások elengedhetetlen feltételeit.

Portugáliáról szólva a főtitkár rámutat: a lisszaboni kormányok tengerentúli területeivel kapcsolatos politikai irányváltotatása, a bissau-guineai konfliktus beszüntetése meglepőedettséget váltott ki.

Waldheim Ciprusról szólva kifejti: a rendezés megvalósítását az érdekelt feleknek az az elhatározott szándéka teszi lehetővé, hogy tárgyalás útján simítsák el ellentéteiket.

A főtitkár végül megállapítja, hogy az iparilag fejlett országok többségének fizetési mérlegében mutatókozó súlyos deficit a rohamos inflációval együtt, a világgazdaság egészségét és működését veszélyeztető súlyos probléma.

Ötmilliárd márkás NSZK-kölcsön Olaszországnak

Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár befejezte megbeszélését Mariano Rumor olasz miniszterelnökkel. A tárgyalásokon megállapodást írtak alá arról, hogy a Német Szövetségi Köztársaság két évre 5,2 milliárd nyugatnémet márká kölcsönt nyújt Olaszországnak.

A kancellár elutazása előtt a nyugatnémet lapok elemzések tették közzé Olaszország rossz gazdasági helyzetéről, és olyan értesüléseket közöltek, hogy Schmidt kancellár utazása összefüggésben lehet egy nagyobb összegű kölcsön nyújtásával. A kormányhoz tartozó személyiségek azonban még néhány órával a kancellár elutazása előtt is tagadták, hogy az NSZK közvetlen — a Közös Piac keretén kívüli — kölcsönt készülnyújtani Olaszországnak.

Mint az MTI római tudóstója írja, ez a kölcsön az első konkrét alkalmazását jelenti annak az elvi megállapodásnak, amelyet a tízek kötöttek a közelmúltban a hollandiai Zeistben, s amely a szabad piaci árhoz közeli értékelés alapján lehetővé teszi a központi bankok aranytartalékainak mozgósítását. A kölcsön időtartama két év. Ha az olasz bank addig nem fizeti vissza a kétmilliárd dollárt, végleg át kell engednie a fedezetként letétbe helyezett aranyat.

A hatalmas összegű kölcsön a tavasszal felvett hasonló összegű amerikai kölcsönrel együtt jórészt fedezi Olaszország fizetési mérlegének idehiányát. A nyugatnémet kancellár ígéretet tett arra is, hogy az NSZK támogatni fogja Olaszország kérését egy közös piaci hosszú lejáratú valutakölcsön iránt.

Az alkoholfogyasztás és az ittasság bizonyítása

Az alkoholfogyasztás és a kialakult alkoholos befolyásoltság bizonyítása igen nagy jelentőségű probléma. Az alkohol szerepe ugyanis közlekedési és egyéb balesetek, bizonyos bűncselekmények létrejöttében közismert. Elsősorban a fontosságú — s a cselekmény jogi elbírálásához is nélkülözhetetlenül hozzá tartozik — annak bizonyítása, hogy a személy fogyasztott-e alkoholt, s ha igen, milyen fokú befolyásoltság állapotában volt. Itt

kapcsolódik be az orvosszakértő tevékenysége az ittasság és annak mértékének bizonyításában.

Az alkohol mérge, s akár egyszeri túlzott fogyasztása, akár tartós fogyasztása mérgezést okoz. Idült alkoholizmusban szenvedő személy is lerészegedhet, s az orvos — még inkább az orvosszakértő — vizsgálat feladata e mérgezéses állapot fennállásának bizonyítása.

Minden mérgezés, így

az alkoholmérgezés bizonyítása

is több tényezőtől adódik.

Az előzményi adatokat a mérgezett, tehát az ittas, vagy ittasnak tartott személy és a tanúk szolgáltatják. Rendszerint maga elmondja, hol s mennyit ivott, és ezt a tanúvallomások is igazolják (ívótársak, italbolt személyzete stb.). Hangsúlyozni kell azonban, hogy az elfogyasztott ital mennyiségére — sőt minőségére is — a leginkább tanúvallomások is igazolják (ívótársak, italbolt személyzete stb.). Hangsúlyozni kell azonban, hogy az elfogyasztott ital mennyiségére — sőt minőségére is — a leginkább tanúvallomások is igazolják (ívótársak, italbolt személyzete stb.). Hangsúlyozni kell azonban, hogy az elfogyasztott ital mennyiségére — sőt minőségére is — a leginkább tanúvallomások is igazolják (ívótársak, italbolt személyzete stb.).

többszörösét „vallják be”, nagyfokú ittasságuktól remélve helyzetük és cselekedetük enyhébb elbírálását. E körülményekből adódóan a bevallott italfogyasztás mértékét mindig csak kellő fenntartással szabad értékelni.

Az ittas vagy ittasnak tartott személyt — ha bűncselekményt követett el, balesetet okozott vagy szenvedett — orvossal kell megvizsgálni. Az alkoholhatásnak ugyanis olyan jellemző klinikai tünetei vannak, amelyekből az alkoholfogyasztás tényére, az ittasság mértékére az esetek jelentős százalékában megfelelően következtetni lehet.

A lehelet alkoholszaga, az arc színe, kipirult volta, a pupillák állapota, a reflexek kiválthatósága, a pulzus vizsgálata, az egyszerű vizsgálattal értékelhető egyensúlyzavar, a beszéd, a térben-időben való tájékozódás zavara, emelkedésvágy az ittasság megállapításához és bizonyításához kellő adatokat szolgáltat.

Az emlékezőzavar értékelése

Igen jelentős. Súlyosabb ittasság esetén az emlékezőzavar gyakori, a történetekre vagy azok egy részére az ittas személy valóban nem emlékszik vissza. Teljes emlékezőhiány azonban a típusos részszegség eseteiben alig fordul elő; ez a kóros részszegség jellemzője. Ha ittas állapotban valaki bűncselekményt követett el, később e számára kellemetlen élményre nem szívesen emlékszik vissza, s ezeket igyekszik is tudatából kiszorítani. Csak gondos orvosszakértői vizsgálattal lehet végül is eldönteni, hogy valóban alkoholos emlékezőhiányról vagy az elkövető szándékos megtévesztő magatartásáról — tagadásáról — van szó.

Az ittasság fennállásának és mértékének pontos bizonyítását a laboratóriumi vizsgálatok szolgáltatják. Ezek között legjelentősebbek a vér alkoholtartalmának meghatározá-

sán alapuló, ún. véralkoholvizsgálatok.

A szervezetbe bejutott alkohol 90–95 százaléka az anyagcsere folyamán a szervezetben elég, többi része pedig a kilégtet levegővel, az izzadsággal, a vizelettel és bélsárral kiürül. Az alkohol lebomlását a szervezetben egy enzim, az alkoholdehidrogenáz végzi. Ez csak a májban található, s óránként átlagban 7–10 g alkohol lebontására képes.

A szervezetbe bejutott — megivott — alkohol a gyomorból-belekből felszívódik, majd a vénás keringéssel a jobb szívfelebe, s a tüdőknél történő áthaladás után a nagyvérkörbe, ezen keresztül pedig a szervekbe, szövetekbe jut.

Az alkohol útjának első fázisa tehát a felszívódás, majd a szövetekbe, sejtekbe történő bejutás — diffúzió. A felszívódás végén tehát — amikor több alkohol már nem jut a

szervezetbe — bekövetkezik a diffúziós egyensúly. Ilyenkor az alkoholkoncentráció az egész szervezetben, a vérben és szövetekben egyenletes. Ezt követően megindul a lebomlás és kiürülés, amely mind-

laboratóriumi vizsgálómódszerek

alkalmazásával tevékeny lehet. E laboratóriumi vizsgálatok lényege, hogy a szervezetben — elsősorban a vérben — levő alkoholtartalmat határozzák meg. E kutatások eredményeképpen ma már számos olyan vizsgálómódszer ismeretes, és áll rendelkezésre, melyek segítségével — laboratóriumi úton — az ittasság és annak mértéke bizonyítható.

Legáltalánosabban a véralkohol- és leheletalkohol-vizsgálatok terjedtek el.

A vér alkoholtartalmának meghatározására világszerte számos módszer ismeretes.

A laboratóriumi vizsgálat eredményéből a vér alkoholtartalma ezekben meghatározható. A laboratóriumi vizsgálatok eredménye alapján nyilatkozni lehet az alkoholos befolyásoltság mértékéről.

Általános tapasztalat szerint, az esetek nagy többségében a vér ezrelékes alkoholtartalma és a klinikai tünetek egymásnak megfelelnek. Súlyos klinikai tünetek esetén súlyos befolyásoltságot jelentő ezrelékes értéket mutat a laboratóriumi vizsgálat. Ez a helyzet azokban az esetekben, amikor

félrevezető megnyilvánulásának formái:

a szimuláció, a disszimuláció és az aggraviáció.

Szimuláción azt értjük, amikor a vizsgált személy nem létező betegségi, vagy jelen esetben ittassági tüneteket akar a vizsgáló orvossal elhitetni.

Ennek ellenkezője a disszimulálás, amikor a meglévő betegségi vagy ittassági tüneteket — vélt érdekeikért — leplezni, enyhíteni igyekszik.

Aggraviálás a vizsgált személynek olyan magatartása, amikor a kétségtelenül meglévő tüneteket súlyosabbnak igyekszik feltüntetni.

Ittas személyek vizsgálatakor — főként hatóságai, rendőrségi vizsgálatok — rendszerint disszimulálással vagy aggraviálással találkozunk. Nyilvánvaló, hogy ittas vezetés közben tetten ért vagy közlekedési balesetet okozó gépjárművezető ittas állapotát disszimulálással igyekszik leplezni, s mindent elkövet a vizsgálat közben, hogy jőzön — nem ittas — ember benyomását keltse. A garázdaságot, hivatalos személy elleni erőszakot vagy egyéb bűncselekményt elkövetett ittas személy pedig a vizsgálat közbeni aggraviálással igyekszik ittasságát minél súlyosabbnak feltüntetni, abban a reményben, hogy ez cselekménye elbírálásában kedvezményt fog számára jelenteni.

Ellentét mutatkozhat a laboratóriumi vizsgálat eredménye és az észlelt klinikai tünetek között olyan esetben is, amikor az ittas személy meg-

a kilégtet levegő alkoholtartalmának meghatározása

jön szóba a mindennapi gyakorlatban. A vérbe jutott, felszívódott alkohol a tüdő érrendszerén keresztül jut a nagyvérkörbe és a szervezet egészébe, miközben az alkohol egy része a tüdőknél légólyagrendszerébe jut, s a kilégtet levegővel távozik. E diffúziós folyamat és a kilégtet levegővel kiválasztott alkoholmennyiség a vér alkoholkoncentrációjával párhuzamos és mindenkor arányos. Ez a törvényszerűség képezi az alapját a kilégtet levegő alkoholtartalmának meghatározására szolgáló vizsgálatoknak.

A kilégtet levegő alkoholtartalmának meghatározására

addig tart, amíg az alkohol a szervezetből maradéktalanul el nem távozott.

Az orvostudomány, főként az igazságügyi orvostan művelői, régtől fogva törekedtek arra, hogy az ittasság bizonyítását

a szervezet alkoholtűrő-képessége az átlagosnak megfelelő, amikor tehát a kialakult ittassági tünetek elsősorban az elfogyasztott alkohol mennyiségétől függenek.

Bizonyos alkalmi okok vagy szervezeti adottság következtében a szervezet alkoholtűrő-képessége csökkent lehet, s viszonylag kisebb elfogyasztott alkoholmennyiség után is súlyos részszegség alakulhat ki. Ilyen esetekben tehát aránylag alacsony ezrelékes véralkoholérték mellett súlyos klinikai tüneteket állít meg az ittas személy vizsgálata. Különösen az atipusos (patológias) részszegési formákra jellemző ez a kép, melyeknek éppen egyik sajátossága, hogy általában kis alkoholmennyiségek elfogyasztása után lépnek fel.

A laboratóriumi vizsgálatok eredménye és az ittas személyt vizsgáló orvos által észlelt és rögzített klinikai tünetek közötti ellentét forrása — az ittas személy vizsgálatából adódó nehézségeken túl — az ittas személy tudatos félrevezető magatartásából adódhatik.

Általánosan ismertek a vizsgáló személy

sérül, koponyasérülést, agyrázkódást szenved, s az ebből adódó tüneteket — tántorgó járás, beszédzavar, tájékozódás- és emlékezőzavar — alkoholos tünetként értékeli. Különösen az emlékezőzavar megítélése jelentős, hiszen az agyrázkódásos és alkoholos állapotban a vizsgált személy tudatos félrevezető magatartásából adódhatik.

Az alkoholos állapotban elszendvedt koponya-agysérülés felismerése „laikus személyek” előtt nem lehetséges, s sokszor még szakintézetben is nehéz. A késői vagy fel nem ismerés pedig nemegyszer halálhoz vezet.

Az ittas állapot bizonyításában, még inkább annak mértékének megállapításában tehát az előzményi adatoknak, a klinikai tüneteknek s a laboratóriumi vizsgálatok eredményének egyaránt fontos szerepe van. Legfontosabb bizonyíték természetesen a laboratóriumi vizsgálatok eredménye. Értékelhető tehát a nyomozhatóságok törekvése, hogy bűncselekmény gyanúja, közlekedési baleset stb. esetén egyre jobban ragaszkodnak ahhoz, hogy a bűncselekményt elkövető, balesetet okozó vagy szenvedő személyektől vért vegyenek, s az ittasság bizonyítását vagy éppen kizárását a modern igazságügyi orvostan és szakértői bizonyítás eszközei szolgáltatassák.

Igy érthető, hogy hazánkban is ma már több ezre tehető a havonta végzett véralkoholvizsgálatok száma.

A vér vizsgálata mellett főként

szolgáló vizsgálatokat — szondavizsgálatokat — tájékoztató vagy előpróbáknak tekinthetjük. Negatív eredményű alkoholfogyasztás ellen szól, pozitív esetben azonban mindenkor el kell végezteni a vér alkoholtartalmának meghatározására szolgáló vizsgálatot.

Az alkoholszonda-vizsgálatok igen nagy jelentőségűek, s főként a széles körű prevenció szolgálatában nélkülözhetetlenek. Nálunk az utóbbi években elég széles körben alkalmazott szondavizsgálatok eredményei is ezt mutatják.

HOL TÖLTI A SZABADSÁGÁT?

Húsz naptól — négy évig

A közveszélyes munkakezdelesek — mint az előző részben — a lányoknál általában az úk-val párosul. Tollhegyre került azonban két fiú is; az egyik még csak elzárásos — kmk miatt —, a másik pedig előzetes lefoglalásban várja a bíróság ítéletét, miután munkahely hiányában neki sem volt pénze, s betörésekkel próbált „segíteni” magán.

Alacsony, mokány, mozgékony fiú az első kérdezett.

— Mióta nem dolgozik?

— Május tizenhatodika óta. Megjött a nyár, a jó idő — gondoltuk a barátommal, lejövünk... Kiléptem a vállalatból, kaptam százötven forint fizetést, mert a munkaruhámat nem adtam le. A bátyám adott szőrtövest, a barátom szülei ezerkétszázat. Voltunk közben Pécsen is, a barátom egyik ismerősénél, onnan jöttünk le ide.

— És ebből a pénzből akartak egész nyáron ketten megélni?

— Nem csak ebből, mert jött volna le még egy lány, aki hozott volna még pénzt... de közben lefogtak bennünket, nem sikerült találkozunk vele.

— Meddig szándékoztak lenni maradni?

— Szeptemberben kezdtünk volna újra dolgozni, addig pedig az volt a tervünk, hogy valami maszknál elhelyezkedünk egy-két napra, és így biztosítjuk megélhetésünket.

— Mikor találkozott utoljára a szüleiével?

— Még májusban. Azóta írtam egy képeslapot, hogy jól vagyok, még nem dolgozom, majd jelentkezem. Most megint nem mehetek haza jó ideig...

— Miért?

— Mert levágták a hajam. Pedig már a hátam közepéig ért... Ezt azért nem értem. Tudom, hogy van börtönrend és ilyesmi, és akit elítélnek, annak levágják a haját. De húsz napért...

— Ez az egy gondja van most?

— Nem gond, mert újra megneveztem. De ha anyám így meglát, rögtön rájön, hogy hol voltam... Gyenge idegzetű, többször volt már szanatóriumban. Nem akarom elkeseríteni. Különbösen is vigyázni fogok, nem valami fényes az élet itt benn. Ha szabadulok, elmegyek dolgozni, az összes pénzem elfogyott már. És ugye, nem mehetek haza...

— Másoknak van saját, rendes évi szabadságuk. És természetesen, munkahelyük. Ez az utóbbi — az elbeszélése szerint — még magának is megvolt májusban. Miért lépett ki?

— Jött a nyár. És csak kellemebb a Balatonnál! Persze, a munka miatt még lejöhetünk volna, mert a beosztásom szerint egy héti dolgoztam, egy héti nem. De nem volt indulópénzem, és ezért kellett mindenáron leszámolni.

— A szüleitől nem tudott volna kérni?

— Nem, mert azzal váltunk el, hogy megállók a saját lábamon. Ezért a bátyámtól kértem mindig.

— Volt már büntetve?

— Igen, hetvenkettőben kaptam súlyos testi sértésért két hónapot, felfüggesztve.

— És a barátja?

— Nem tudok róla csak annyit, hogy most volt valami verekedési ügye. Judokslávokot vagy németeket vert meg, úgy hallottam. Amikor legutoljára

találkoztunk, nem volt egyedül, és nem akartam társaságban ilyesmit firtatni.

— A szüleiével megértették egymást?

— Persze. Volt ugyan néha amolyan kis szülő-gyerek összekoccanás, mert én mindig mást akartam, mint amit ők mondtak. De elsímultak szépen. Igaz, utólag majdnem mindig rájöttem, hogy nekik volt igazuk...

— Mihez kezd a szabadság után, hiszen nem akar hazamenni a haza miatt?

— Elmegyek a bátyámhoz, és dolgozom. És majd, ha lehet, írok anyámnak. Nem hibáztatom őket semmiért, saját magamnak köszönhetem, hogy itt vagyok.

— Hány éves?

— Tizennyolc leszek... A sorozat „kor'nöke”, a huszonhat esztendő H. László. Széles vállú, mondhatnánk úgy is: ereje teljében levő fiatalember. Csüggedt mozdulattal ül le a székre.

— Mióta van lenn a Balatonnál?

— Két hete. Balatonszabadiban tartóztattak le három rendbeli betöréssel lopásért. Hat-hét ezer forint körül lehetett az értéke.

— Mikor volt munkahelye utoljára?

— Kilenc hónappal ezelőtt, azóta csak alkalmi munkából életem. Gyermek-tartással vagyok hátralekban, és a feleségem utoljára volt.

— Szülei?

— Egy éve nem tartom velük a kapcsolatot. Volt akkor egy családi ügyem, és nem akartam apámat szegyenbe hozni. Elég magas beosztásban dolgozik... inkább eljöttem.

— Addig rendben is van, hogy nem akar szomorúságot, szegényt okozni másoknak... de ennek csak ez lehet a módja?

— Annyi mindent megpróbáltam már, és semmi sem sikerült! Most is itt van előttem a négy év... ennyire számítok. Amíg a feleségemmel együtt voltam, nem volt semmi baj. Ha nem kezdek el inni, meg is maradtunk volna, és akkor nem lennék itt.

— Mennyi idős a gyereke?

— Négy éves.

— Mikor látta utoljára?

— Tavaly júliusban, amikor a szüleim hazavitték magukhoz egy időre.

— Mikor találkozott a szüleiével?

— Októberben. Akkor kerültem be a rendőrségre a csalás miatt. — Elvesztette a kapcsolatot a szüleiével, nem törődik a gyerekével, hogy csak ezt a kettőt említsem. Más-képpen nem tudta elképzelni az életét?

— Hiányzik a saját családom, így senki nincs mellettem. Apám szava is hiányzik, mint ahogy az én gyerekeim is biztosan jobban érezték magát abban a légkörben, amikor még együtt éltünk. Mindent megteszek, hogy megváltoztassam az életet!

— Sajnos, vannak fiatalok, akik — részben még csak szabálysértőként — már elindultak ugyanezen az úton, amelyen maga. Mit mondana nekik?

— Ők is ugyanolyan megfontolatlanok, mint én voltam, és biztos, ugyanúgy nem hallgatnak a józan szóra, mint én. Csak annyit tudok mondani, próbálják meg másképp, mint ahogy eddig csinálták.

L. A.

SIKERÜL-E?

— Nem nagyon okoztam gondot a bíróságnak. Tíz-tíz ügy volt az első nyolc hónap is. Garázdaságért kaptam. Szerencsémre azonban ezt az ítéletet háromévi próbajárással felfüggesztették. A másodikikat, a súlyos testi sértést, már nem úsztam meg ilyen egyszerűen. S ami természetesen, a fokozatom szigorított börtön lett. A mostanit sem kizárólag az ital okozta...

— Az öcsém miatt keveredtem a verekedésbe. Valaki beszaladt az étterembe, hogy menjek, mert verik az öcsémet. Állítólag — biztosan így is volt — karóval rontottam a tömegnek. Semmi kétség, elkövettem a súlyos testi sértést. Minek is megy az ember oda, ahol egyszer már ráfizetett! Az étteremre gondolok.

— Jól gondolja.

— Attól félek, hogy ezzel a cselekménnyel végképp szertefoszlottak dédelgetett terveim. Nem is olyan régen már arról álmodoztam, hogy tovább bővítem műhelyemet, újabb gépeket veszek. Most azonban már arra sincs pénzem, hogy a tartozásaimat visszafizessem. Ami a műhely árából jutott, szépen elcsordogált.

— Félő, hogy más is „elcsordogálhat”?

— Hát igen. Addig kell jobban vigyázni az embernek, amíg fiatal. Ha így folytatnám, végképp kicsúszna álomom a talaj. Arra egyhamar nem számíthatok, hogy mint kisiparos, a magam műhelyében fogok dolgozni. Persze, ahogy én szeretek dolgozni, bármilyik üzemben megkeresem a pénzemet. Abból a bizonytalanságból kell kiszakadnom, amelyben eddig éltem. Ha ez sikerül — márpedig sikerülnie kell, ha nem akarok visszakerülni —, akkor megnyugszom, és dolgozni fogok. A saját érdekem, hogy legyen bennem annyi kitartás, amennyi ennek a szerény tervnek a megvalósításához szükséges.

—CS—

EGY NAP VÁCOTT

Az első adag már kiszült

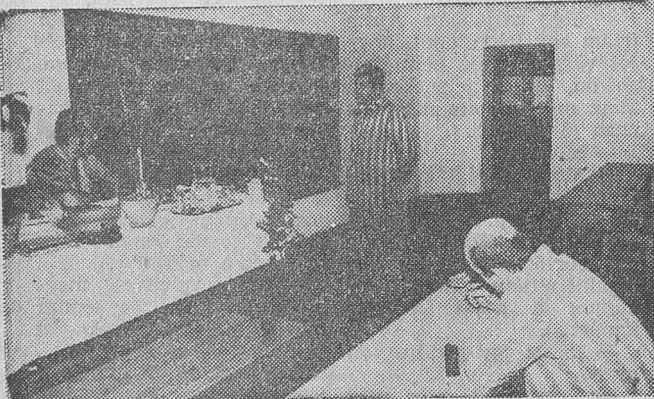
Azt hittük, legkorábban a pékek kelnek, ezért első utunk a sütődéhez vezetett. A friss kenyér illata messzire szállt a levegőben, éreztük, hogy az első adag már kiszült.

A kis üzem olyan, mint bármelyik más sütőde, a pékek, és körülöttük minden, fehér a lisztől. Reggel hatkor indul a munkák, akkor kezdenek dolgozni a hatalmas dagasztó csészek; nem kézi erővel döngönyözik már a kenyérnekvalót... A szakítás, a formázás azonban kézzel történik, ezért jó a kenyér. Azt mondják, ha a gép adagolja a vekniket, elvágja a tésztában levő rostokat, így más íze lesz mindennapi eledelünknek.

gunk, megkóstoljuk. Igen jó ízű...

A sütődeből az iskolába megyünk, ahol éppen vizsgát tartanak. Néhányan szorongva topognak az ajtó előtt, mások fői-alá sétálnak, palástolva izgalmaikat. Belépünk az egyik terembe, ahol gép-, szerszám- és gyártóeszköz-ismeretből osztották ki a tételeket. Négyen ülnek a padban, előttük fehér papír: írásban dolgozzák ki a választ. Aztán Németh Károly elítélt jelentkezik: felkészült. Kimegy a táblához, s nagyon halkán kezdi a választadást. Nyilván zavarja a váratlanul megjelent „bizottság”...

Elmondják, hogy ötvenheten

Ötvenheten jelentkeztek vizsgára

— A kenyérrre eddig nálunk nem volt panasz — mondja a sütőde vezetője —, pedig tíz mázsát sütünk naponta. Már az új lisztből dolgozunk, a váci malomból kapjuk. Most más technológiával készül a tészta, így „tartjuk” a minőséget.

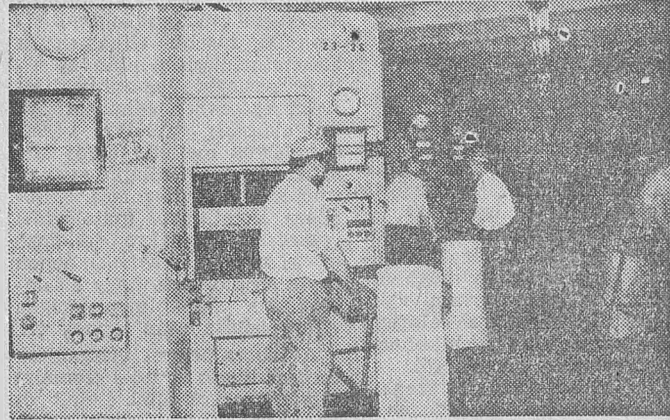
A raktárban negyvenötvenhatvandeák kenyerek sorakoznak. Akkorak a kenyerek, amennyi egy ember napi adagja. Még forrók, most hűlnek, egészségügyi okokból ugyanis nem szabad a friss kenyeret kiosztani. Egyet azért főlva-

jelentkeztek vizsgára, s akik megfelelő tudásról adnak számot, azok betanított présmunkás-oklevelet kapnak. Az oklevél egyenértékű bármely kinti szakmunkásképzőben szerzett. A hallgatók háromhónapos — hetenként háromszor háromórás elfoglaltságot jelentő — tanfolyam után jelentkezhetnek vizsgára.

Az eddigi tapasztalatok szerint az elítéltek jól felkészültek, a vizsgalapon négyesek-ötösök sorakoznak, s alig akad közepes osztályzat. Ez érdeke

is az elítélteknek. Aki ugyanis kitűnőre vizsgázik, az az üzemtől háromszáz forint jutalomban részesül. A jelesek 250 forintot, a négyes rendűek pedig kétszáz forintot kapnak.

Az iskolában körülnézünk, egy kicsit: minden készen áll arra, hogy szeptember 16-án megkezdhessek az új tanévet. Tavaly kétszáznyolcan íratkoztak be az általános iskola különböző osztályaiba. Év közben néhányan kimaradtak, százharmincketten tettek vizsgát. Az iskola átlaga 3,1 volt, ami szép eredmény nemcsak büntetésvégrehajtási intézetben, hanem bármely felnőttoktatással foglalkozó iskolában is. Mindössze öt „tanulót” utasítottak évismétlésre.

Éjjel-nappal mennek a gépek

Most ősszel százan kezdik meg tanulmányaikat; a jelentkezők hetven százaléka felső tagozatos lesz. Az idén először gyógypedagógiai osztályt is indítanak Vácott, ahová a pszichológus véleménye alapján küldik a tanulókat.

A tanulás, a képzés fontos segédeszköze a könyv. A Váci Fegyházban tizenkétezer kötetes könyvtár áll az elítéltek rendelkezésére. A könyvcsere-t a körleteken bonyolítják le. A „letéti” könyvtárakban minden olvasóra négy könyv jut, ebből választhat magának. Augusztusban egyébként könyvvásárt tartottak, ahol mintegy nyolcvanezer forint értékben talált gazdára olvasnivaló. Így most az újdonságok is a zárkák polcain sorakoznak, s kézzel-kézre járnak, mint a kölcsönzött könyvek.

Ha a látogató a fegyház üzemében akar körülnézni, előbb az új üzemcsarnokot kell szemügyre venni. A falakat már felhúzták, jelenleg a tetőn dolgoznak. A tervek szerint jövő nyáron adják át az épületet, amikor is valamennyi házi üzem otthona lesz. Az elítéltek kulturált körülmények között dolgoznak majd, korszerű öltözők, fürdők egészítik ki az üzemeket, a régi épületeket pedig raktározásra használják.

Valamikor Vácott csak a gomb- és a mérőszalagüzem dolgozott, ma a külső vállalatokkal kooperálva sokféle tevékenységet végeznek. A műanyagüzemben például — a gombok mellett — a hatalmas hidraulikus lengyel présgépeken elsősorban hőkioldó-kapcsolók bakelit részeit és a gyógyszeres téglék tetejét

(szaknyelven szólva: záróelemeket) készítenek. Éjjel-nappal mennek a gépek, s mindegyik műszak teljesíti a száz százalékos teljesítményt.

A mérőszalagüzemben változatlanul gyártják az egy-kétféle méteres szalagokat, hazai és külföldi megrendelésre egyaránt. Itt készülnek a tízhúsz-harmincméteres, földmérésre használt szalagok is. A norma tízezer darab naponta.

Sok gondot okozott a székesfehérvári Videoton rádió- és televíziógyárnak, hogy partnerei nem tudtak elegendő mennyiségű „képkimenő-trafót” szállítani, amey a televízió képcsövének legfontosabb alkatrésze — endkül ugyanis

A váciak is besegítenek a trafógyártásba

ki kell osztaniuk a reggeli öt óra előtt tíz perccel, mert fél hatkor már munkára sorakoznak az elítéltek, hatkor kezdődik a műszak.

Újságolják, hogy nemrégiben fejeződött be Vácott a szakácsstanfolyam. Az ország különböző büntetésvégrehajtási intézeteiből huszonhat elítéltet oktattak a szakácsmesterség alapfokú ismereteire. A gyakorlati ismereteket Szabó Gyula vezetésével — aki a polgári életben is szakácsként dolgozott — sajátították el, az elméleti anyagot pedig a város szakközépiskolájának tanárai oktatták. Az itt szerzett ismeretek alapján, kétéves gyakorlat után szakképzettséget nyújtó vizsgát tehet, aki kedvet érez a szakácsmesterséghez.

A Váci Fegyház üzemel közül a legszebb és legkorszerűbb a nyomda. Joggal büszkék rá, hiszen most itt állítják elő az Igazságügyi Minisztérium és a büntetésvégrehajtás valamennyi nyomtatványát. Nem kis gondot jelentett korábban, hogy a különféle nyomtatványok különböző nyomdaipari vállalatoknál ké-

szültek, s mindig a megrendelőnek kellett alkalmazkodnia. A modern csehszlovák gépek évente 140 tonna papírt nyomtatnak ki; ezek között az egy- és kétlapos kérdőívektől kezdve az utalványtömbökig, könyv alakú szabályzatokig szinte minden megtalálható. A „mini-nyomda” kötészetrel is rendelkezik, s hamarosan megvásárolják a gépeket a fotóüzemhez, hogy fényképezéssel gyorsítsák a sokszorosítást.

A leghosszabbnak azok érezték a napot, akik a szabaduló zárkában várták a másnap reggelt. Hatán ülnek az asztal körül, már civilben. Sós János, a szabaduló-zárka felelőse jelent, s nyilatkozik a többiek nevében is.

— Az ország különböző részeibe megyünk. Mindannyiunknak van munkahelye, még bentről elintéztük. En hat és fél évet töltöttem itt. Valamennyi dolgoztunk, pénzzel szabadulunk...

Társai, egyetértésük jeléül bólogatnak, de nem vesznek részt a beszélgetésben. Gondolatban otthon vannak...

S. I.

A Váci Fegyház üzemel közül a legszebb és legkorszerűbb a nyomda

AZ ÉN UTAM

November volt. Újból közeledett a hónap utolsó vasárnapja. Az anyagokat — úgy ahogy — elkészítettem. Néhány személyt felkerestem, de a zöméről csak általánososságokat írtam. Egy-két ismeretesebb, nevesebb emberről lexikonból másoltam ki a szöveget. Terhemre volt ez a munka, az őrnagynak is mondtam. A lexikonból kiírt adatok mosolygott, és azt mondta, nem szabad ennyire lebecsülni az ellenfelet. Azzal védekeztem, hogy valamilyen anyagot csak szállítanom nekik.

— Majd meglátjuk — mondta az őrnagy — előbb utóbb lépniük kell. Addig nem sokat tehetünk. S annak, ha fenyegetéseiket beváltják, úgy gondolom, maga örülne a legkevésbé. Várjunk!

Megkérdeztem az őrnagyot, honnan veszik a pontos címeket, hiszen valószínűleg ezekről az emberekről, akikről információkat kell adnom, ők többet tudnak. Honnan tudja, hogy ki, hova, mikor akar utazni? Csodálkoztam a kérdésemen.

— Ezt magának tudnia kell. Hiszen maga is sokat utazott különböző országokba nyugatra is. A vízum megszerzéséhez adatlapot kell kitölteni, s ezen az adatlapon

egyre több kérdés szerepel. A vízumkérőktől lassan már egész kötegni anyagot kérnek. Nem ritkák az öt-hat oldalas kérdőívek. Hónapokig tart, míg valaki megkapja egyik-másik nyugati országba a vízumot — felelte.

Fölrémlett, hogy egy-egy turné előtt, mikor nyugatra mentünk, már hónapokkal előbb be kellett adni a kérelmet. Az utóbbi időben azonban már valamivel gyorsabban kaptuk meg a vízumot.

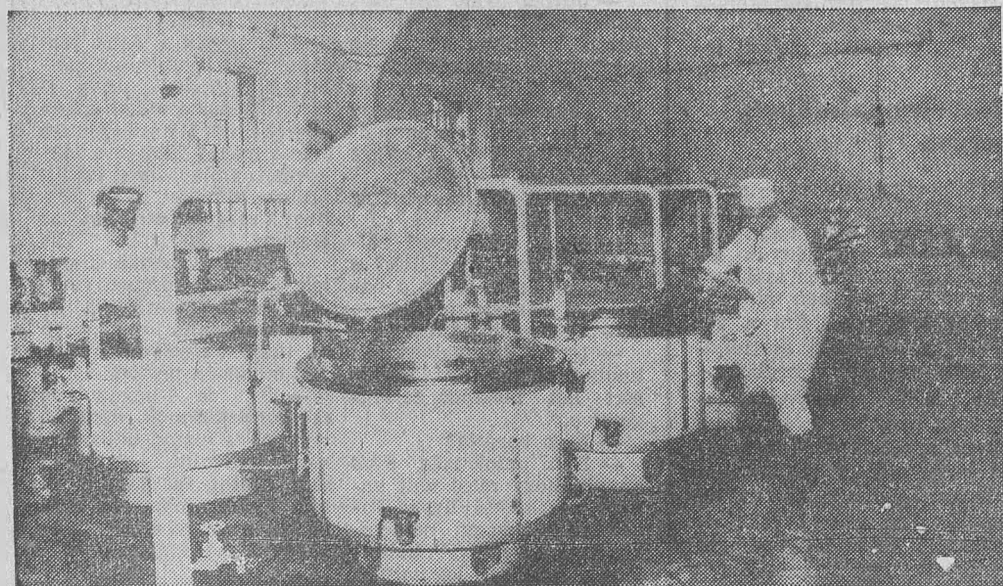
Amikor elkészöntünk, az őrnagy felhívta a figyelmemet, hogy legyek óvatos. Nem tulajdonítottam ennek különösebb jelentőséget, nem is morfondíroztam rajta.

Szombaton a szokásos vonattal utaztam le Sopronba. Pénteken este közöltem anyámmal, hogy elutazom. Megértően nézett rám, s mióta hazajöttem, először hozta szóba Andrást.

— Majd elmondom — tértem ki a válasz elől. Csak annyit mondtam, hogy Sopronba utazom szombaton. Másnap a klinikáról egyenesen az állomásra mentem. Egyedül voltam a fülkében. Még néhány általánoságot kanyarítottam a már elkészült jelentéshez. A táskából elővettem Garry levelét, amelyet előző nap kaptam. Jó hí-

reket közölt. Tetszik neki új hazája, jó állása van. Az egyik gazdasági ügyekkel foglalkozó minisztérium vezető munkatársa lett. Örültem, hogy rébe ért. Levelét eltéve bámultam kifelé a vonat ablakán. Néztem a november végi borús, szomorú tájat. Szakadt az eső. Sopronban is zuhogott.

Másnap reggelre elállt az eső, köd telepedett a városra. Reggelizés után taxiba ültem. Arra gondoltam, hogy a kellemetlen hidegben úgyis járok eleget, míg a rejtek-helyre érek. A város szélén megállítottam a taxit. Egy darabig álldogáltam, majd megindultam a városból kivezető úton. Rátértem a már ismert, szőlők között vezető makadámútra. Az út két oldalán a szőlők csupasz venyigéit hajtogatta a csfős novemberi szél. Meggyorsítottam lépteimet. Fáztam. Közeledtem Brennbérgánya felé, az elhagyott tanyához. A köd mint-ha egyre sűrűbb lett volna. Az út szélén bandukoltam, amikor előttem az út szélén egy sötétbordó Opel kocsit vettem észre. Bal oldali felzőlámpájék. Mit kereshet ez itt? Bécsi rendszáma volt. Felöltött bennem, hogy talán a kapcsolattartómmal fogok találkozni. Nem volt lehetetlen, de elhessegettem a gondolatot, hiszen Münchenben, majd később Bécsben abban állapodtunk meg, hogy ilyen találkozásról előre értesítenek. Ekkor eszembe jutottak az őrnagy szavai: „Legyen óvatos!” Vaion van-e összefüggés az őrnagy szavai és a sötétbordó

A legkorábban a konyhai dolgozókat ébresztik

„Hasznosnak és értékesnek tartom...”

Szabadiskola Szegeden

— Én kérem, idős iparosember vagyok, harmincnégy évről kezdve lettem önmagam. Kilenc tanoncot neveltem, szeretnék ma is, őket is arra akartam rávezetni, hogy mi a jó. Ugyan-ezt halljuk a szabadiskolán is. Hasznosnak és értékesnek tartom, ami ott elhangzik...

A művelődési szabadiskolát Szegeden azzal a céllal hozták létre, hogy a nyolcadik osztályt elvégzett elítéltek számára kötetlen — az általános iskola anyagára támaszkodó — továbbképzést nyújtsanak.

Itt tulajdonképpen kötelességünk lenne a művelődési szabadiskola eredetét, múltját, esetleg a szegedi szabadiskola — nem börtönbéli — elődjét megtalálni-feleltetni, ehhez azonban hosszabb és alaposabb kutatásra lenne szükség, és talán az eredmény nem is lenne arányban a befektetett munkával. Ezért csak egy példát említek, az újabb kori magyar képzőművészet egyik legnagyobb hatású közösségét, a Hollósy Simon által alapított, majd Ferenczy Károly, Réti István és Iványi Grünwald Béla által vezetett nagybányai művésztelepet. — És a szabadiskola teljes és pontos meghatározásától is el kell tekintenünk; a kevés alapismert és példa miatt jellemzően csak annyit mondhatunk: a szabadiskola hivatalos jelleggel nem rendelkező, komoly elméleti tárgyakat nem tanító, ismeretbővítő, meglehetősen kötetlen formában működő intézmény.

A szegedi szabadiskola — konzultációval egybekötött — előadásai egy-egy témát emelnek ki az irodalom, földrajz, fizika, történelem anyagából, de foglalkoznak jogi, erkölcsi stb. kérdésekkel is.

— A legérdekesebbek a családi életéről, a fiatalok életéről szóló előadások voltak. Jóleső érzés volt erről hallani, hiszen én is hasonlóan gondolkodom... Milyen boldog lettem volna, ha nekem ilyen lehetőségeim lettek volna, mint a mai fiataloknak!

A szabadiskola céljai idővel kissé módosultak: nagyobb súlyt helyeznek az idősebbek, a nem dolgozók továbbképzésére. Heti két alkalommal tartanak előadásokat — egyszer délután a délelőtti dolgozók, egyszer délelőtt a délutánosok és a nem dolgozók számára. Ev csoport negyven-ötven elítéltekből áll.

— Hetvenkettő februárjában szállítottak ide Szegedre, pár hónap múlva indult be a szabadiskola. Jelentkeztem, és úgy látszik, kiérdemeltem, hogy azon részt vegyek. Sok hasznos dolog hangzik el, hát még azoknak milyen hasznos, akik itt hallanak először ezekről! A szegedi intézet szerződést kötött a domaszéki általános iskolával: szemléltető eszközöket készítenek számukra, cserébe az iskola tanítói, tanárai előadásokat tartanak a szabadiskolán. Ezzel még színesebbé válik a program...

A művelődési szabadiskolának azonban nemcsak ennyi a haszna; felkelti az érdeklődést, ösztönöz az olvasásra, az egyes témák alaposabb megismerésére. Ezt támasztja alá az is, amit Tusor Miklós elítélt mondott befejezésül:

— Mindenem az olvasás! Általában azoktól az íróktól veszek ki könyvet, akiről az előadásokban szó van.

Tusor Miklós, természetesen, a most kezdődő tanévben is hallgatója lesz a szabadiskolának...

B. J.

„CSALÁDI ÉLET”

— Nekem, tisztelettel, ez már a negyedik büntetésem lesz. Harmadszor vagyok börtönben.

Az idős előzetes elfordítja a fejét. Néhány percet megreked a beszélgetés. Aztán összeszedi magát, és folytatja:

— Féltekegyen vagyok a feleségemre. Sok évet éltünk együtt, most már csak nem hagy el! Kell, hogy öreg napjaiban legyen valaki az ember mellett. Ki másra számíthat, ha nem a feleségére? Most is azért vagyok itt, mert elmentem a feleségem után. Mások mondták meg, hogy a szomszédban van. Mások is átjárt ehhez a szomszédhoz, de most valahogy rosszat sejtettem. Utána mentem. Ebből lett a magánlakásért. Állítólag csúnyán viselkedtem az idegen udvaron.

— Ezt megelőzően garázdaságot ítélt el a bíróság.

— Akkor is a feleségem miatt. Nem mondom, megrágtam néhány szót... Védekeztem, és még nagyobb lett a rumli. Ezt is megtudta a rendőrség. Nem tudom, hogyan lehetett ebből garázdaság, nekem csak a feleségemmel volt bajom. Rajta kívül nem bántottam senkit. Azt elismerem, hogy ez nagyon megbotránkozathatta a szomszédokat. A szomszédok közül jelenthetett fel valaki.

— Megsajnálta a feleségét.

— Mi van azon sajnálnivaló? Megérdemelte, amit kapott!

— A gyerekek is látták az ilyen jeleneteket?

— Néhányszor ott voltak.

Most már ők is haragszanak rám. Egyszer a gyerekek miatt is elítélték. Azt mondták, ifjúság elleni bűncselekményt követtem el. Állítólag agyondolgoztattam őket a nádvágásnál. Nem mondom, elég kicsik voltak, amikor ezt a munkát elvállaltam. No de azért van gyereke az embernek, hogy segítsen az apjának!

— Megharagudtak a gyerekek ezért, hogy látták, hogyan viselkedik az apjuk az édesanyjukkal?

— Az én fiaimmal nemigen érdemes törődni. Hamarosan felváltanak.

— Miben váltják fel?

— Hát a börtönben! A legnagyobbat azért küldték el a postáról — ott dolgozott, jó munkahelye volt —, mert rádiót és karórát lopott. A két kicsit sem érdekli a csavargáson kívül más.

— Milyen idős a kicsik?

— Az egyik tizenhét, a másik tizenöt éves. Az utóbbi időben már csak akkor találkoztam velük, amikor a gyomruk hazahozta őket, vagy ha nagyon kellett nekik a pénz.

— Voltak már börtönben?

— Az idősebb pénzbüntetést kapott. Állítólag kifizette. Honnan tudjam én az ilyesmit? Nem úgy van nálunk, mint a rendesebb családoknál lenni szokott! Innen sem írok nekik, minek? A feleségemet szeretném elhívni majd beszélőre. Csak eljön!

— Szeretné, ha eljönne?

— Azért vagyok olyan féltekegyen a feleségemre, mert most is csak őt szeretem.

gával találkozni, de csak most értem utol.

En az úton nem láttam senkit, s a két kocsi is üres volt. Ez némileg nyugtalanított. Megindultam a lépcsőn felfelé, ahol régi bécsi ismerősöm, Hans Stielle állt. Ahogy felém mozdult, egy ócska fazekat véletlenül megrúgott, amely felém gurult. Nem tudtam már ellépni előre, s a meredek lépcsőn megindult, földdel teli fazék nekiütődött a lábammak. Éles fájdalom éreztem a sípcsontomban. Fölszisszentem.

A pinceajtóban a kezét nyújtotta.

— Korán indultam el, nem akartam, hogy a szállodában, vagy a városban összefussunk. Itt kint nyugodtabban beszélgethetünk.

A környezet, a pincéből áramló dohos szag, a váratlan találkozás idegessé tett. A lábam is sajgott. Javasoltam Stielle-nek, hogy menjünk a dűledező házba, ott van egy viszonylag ép helyiség. Ezt még egy korábbi utamon derítettem fel.

Stielle körülnézett az udvaron, majd a tájat fürkészte. A köd kezdett szétoszlatni. Az égen sötét felhők gomolyogtak. Néhány pillanatra bágvadt napfény szóródott a tájra.

— Hideg van, inkább az úton sétálva beszéljünk — szölv váratlanul.

Megindultunk a makadámút felé. Általános dolgokkal kezdte, erről, arról csevegett. Az útról leérve, nem a műút irányába mentünk, hanem tovább az erdő felé. Erre még nem jártam. Kért, hogy

mondjak el magamról részletesen mindent, mi történt velem, amióta megérkeztem Magyarországra. Hozzátette:

— Különböző vártuk, hogy magáról is ad valami hírt, hogy hogyan alakult a sorsa. No meg arról is, hogy hol dolgozik, hogyan sikerült elhelyezkednie.

Azt is megkérdezte, hogy a rendőrség nem zaklattott-e.

— Itt nem! — válaszoltam keményen, erősen megnyomva a hangsúlyozva az itt szót. Nem tudom, ez váltotta-e ki ingerültségét, de keményebb hangon kezdett beszélni:

— Jelentései — mondotta — semmitmondóak. Túl általánosak, nem használhatók. Azért jöttem, hogy ezt és további feladatait részletesen megbeszéljük.

Közbevettem:

— Azt hittem, az oklevelemet hozta el Stielle úr. Hiszen abban állapodtunk meg. Különböző is okozza az egyetlen problémát itthon. Munkahelyemen már be kellett volna mutatni az okleveletemet. Most különösen szükségem lenne rá, hiszen tudomásom munkát végzek. Egyelőre megoldottam egy igazolással, s azzal, hogy azt mondtam, vidékre jelentkeztem, és onnan még nem küldték vissza az oklevelet. Amíg az okleveletem nem kapom kézhez, nem vagyok hajlandó tenni semmit, de utána sem.

Az egyetlen bejelentésem, hogy elvesztett az okleveletem, és ezzel a magam részéről befejezettnek tekintem az ügyet.

T. K.

(Folytatása következik)

AZ ÉVFORDULÓ

„Soha nem éreztem ilyen nehéznek a börtönt, mint éppen most. Az ember azt hinni, hogy a második büntetést már könnyebb elviselni, mint az elsőt. Nem érheti annyi meglepetés, ismeri a viszonyokat, tudja, hogyan alkalmazkodjék, s ha eleve nem zárják ki a kedvezményekből ítélhetőzatkor, még hamarabb szabadulhat is.

Persze tudom, miért látom másképp a dolgokat: az első szabadságvesztésem alkalmával nem volt veszítenivalóm, most pedig van. Nem sokkal ugyanis a második bűncselekményem elkövetése után

férjhez mentem. S akkor kezdődött a rettegésem is, mert számítottam rá, hogy bűnhőd-nöm kell. Egyetlen dolog vigasztalt csak nagy magányomban, hogy a férjem elől semmit nem titkoltam el. A házasságkötés előtt Gyuri jó barátom, jó pajtásom volt, akivel mindent meg lehetett beszélni, így nem érte meglepetés. Mégis — éppen a Balatonra készültünk, amikor megkaptam az értesítést — lelkibeteg lett, amikor bevonultam. En azóta is az vagyok...

Bent „ünnepelem” az első házassági évfordulómat. Talán életem legnehezebb napja volt. Hiába próbáltam a gép fölé hajolva a munkámra figyelni, egyszerűen nem ment. Szüntelenül az járt az eszemben, ha most otthon lennék, mit csinálnék. Nem sokkal bevonulásom előtt kaptuk meg a lakást, s úgy terveztük, hogy a házassági évforduló lakással kezdődik lesz egyúttal. Családi körben ünnepeztük volna. Sajnos, mindezt elmaradt...

Sose hittem volna, mennyire megnőnek a távolságok akkor, ha az ember közel szeretne lenni valakihez. Mi olyan jól megvoltunk, hogy soha még vásárolni sem mentünk egymás nélkül. Engem a házasság annyira megváltoztatott, hogy nem is ugyanaz az ember voltam, mint azelőtt. Igaz, hogy szüntelenül együtt voltunk. Egy munkahelyen dolgoztunk, együtt ebédeltünk, még horgászni is mindig vele mentem. Úgy szeretném tudni, hogy mit csinál most egyedül, de ha jön beszélőre, nem merem megkérdezni tőle.

Nagyon komoly, szép leveleket ír... Azt mondják a lányok, hogy a levélben könnyű mindenfélét ígérgetni, kint — ellenőrzés nélkül — élnek világukat. Meg hogy annak se dőljek be, amit a beszélő mond majd. En váltig bizonygatom, hogy nem mindenki ilyen, de azért na-

gyon ideges vagyok. Sokat fogytam... Mesélnék olyan eseteket, hogy a szabadulók hazamegy, s egy idegen nőt talál a saját lakásában... Tudom, hogy sok minden megtörténhet, de azért bízom benne, hogy nem mindenkinek egyforma.

Másfél szobás, étkezőfülkés kis lakást kaptunk. Csak két heverőnk volt, és a legszükségesebb apróságok. Délutánonként jártuk a bútorüzleteket, nézelődünk, milyen garnitúrát is vegyünk majd. Dehát másképp alakult. Az én hibámból természetesen... S az esetleges következményeket is vállalnom kell. Már az is megfordult a fejemben, hogy beadom a válópert... Büntetett előéletű vagyok, nincs jogom magamhoz kötni egy áratlan embert...

Szégyletem magam akkor is, amikor a főnökömnek megmutattam a behívó papírt. Vigasztalt, hogy ne csüggedjek, majd csak letelik. Ők várnak vissza, s időnként „ránéznek” Gvurira is... Elhatároztam, ha szabadulok, kitanulom a gyors- és gépirást, hogy ne csak általános adminisztrátor legyek.

Ha Gyuri mellettem marad, sikerül is. Amikor vele voltam, soha nem vágytam el a szórakozóhelyre, eszembe se jutott, hogy szombat este van... Nagyon megértettük egymást, nem hiányzott a társaság. Anyósom mindig mondta, ritkaság, hogy két ember ennyire összetaláljon... Nem is mertem megmondani neki, hogy börtönbe megyek... Aztán persze csak megtudta, s a férjem levelehez is írt egy pár sort... Még eggyel több ok, hogy resteljem magam.

Szeretnék egy évvel idősebb lenni, addigra minden megoldódik, ami most nyútalant. Soha többet nem akarom a börtönben tölteni a házassági évfordulómat!... A második-kon megtartjuk a lakásavatást is...

S. I.

VASÚT MENTÉN

A HATÁRÁLLOMÁSON

A hajókiért zúgású, bordó Diesel-mozdony egyenes sebességgel röpítette a Nord-Orient-Expresszt a határ felé. A második kocsiostály egyik fülkéjének zöld bűrlésén magas, szikár, fehér arcú öregasszony ült — talpig feketében. Kifelé nézett az elsuhanó tájra. Időnként halkan felsóhajtott, csak úgy, hogy meg ne zavarja az önmagukkal elfoglalt utitársait. Azok ilyenkor mégis rápillantottak, s ki-ki a maga módján találgatta: vajon hova utazhat ez az öregasszony?

„Megunhatta az eltartását az egyik gyermeke, most megy a másik gyermekéhez.” „Ez a végét, bizonyosan valami régi, kedves emlék színhelyére igyekszik meghalni.” — „Egész életében kuporgathatott erre az útra, s most vad neki országvilágot látni, amikor már úgysem telhet sok öröme benne.”

Az öregasszony csak ült csendesen, magányosan. Kiboldította fejkendőjét, annak két lecsúgzó csücskét mozgatta legezgette az arcát. Ilyenkor hallani lehetett taft blúza ujjának suhogását. A finnyásabb orru utitársak még valami szálja és levendula illatkeveréket is érezni véltek, firtorogtak.

A vonat már lassítani kezdett. Megkínnyebbülő és szorongó sóhajok röppentek fel az utasok ajkáról:

— Mindjárt itt a határállomás!

— Kezdődik a vámvizsgálat!

Volt, aki felpillantott vaszkos bűrlésére: „Vajon le kell-e majd emelni, vagy megússzuk anélkül?”

Az öregasszonyt látszólag nem izgatta semmi. Szegényes kis cókókja, egy fe-

kete szatyor, ott himbálódzott a feje mellett, a ruhafogason. Fel sem pillantott rá. Hanem a vonat lassulása őt sem hagyta közömbösen. Fel is sóhajtott egyszer halkan. Úgy magában melázgatott:

„Jön a határ. Most majd hamarosan elvállik: igaz a van-e az otthoni, falusi öreg papnak? A nagy út előtt, hogy elmentem hozzá batoritást remélve — ő, bár ne tettem volna! azzal rémített, hogy nem ajánlja ő nekem ezt az utat. Azt mondta, nem ajánlja, hogy egyedül nekivágjak, mert gőgösek a magyarok. Majd fellöknek, vagy ha bajom esik, otthagynak az útfélen, magamra. Megmondtam neki, hogy én nem félek!” — Most így bizonyította önmagát: — „Ugyan, miért és kik löknének fel? Mindenütt több a jó ember, mint a rossz! Nagyon elvettém a kellenne lennie annak, aki egy ilyen idős cselekedet fellök...”

Az utóbbi végig sem gondolat, jöttek a határőrök. Udvariasan tisztelegtek, köszöntek, megnézték az úti okmányokat, körülpillantottak a fülkében, rámutattak néhány bűrlésre, s megkérdezték:

— Mi van benne?

A válaszokra bólintottak, tisztelegtek, s mentek tovább. A vonat megállt.

Az utasok bezúdultak a vámhivatalba pénz váltáni, ügyes-bajos dolgukat intézni. A néni ke is sodródott velük. Sokan voltak már az irodában, éppen csak hogy belül jutott az ajtón, ott megállt. A vámtiszt felnézett, éppen őrá, s megszólalt:

— Ha megengednék, én azt szeretném, ha az az idős néni ke jönne ide először hozzám!

A várakozók utat nyitottak, előre tessékelték:

— Menjen, magát hívja!

— Engem? — bizonytalanokodott az öregasszony, de már ott állt a tiszt előtt, hallotta, hogy az neki szól:

— Hány éves a néni ke?

— Nyolcvannégy múltam.

— Szép kor. És mi jártaban van Magyarországon?

— Rokont látogatni jöttem.

— Hm. Nagyon szeretheti a rokonait, hogy rászánta magát erre a nagy útra!

— Szeretem is én nagyon őket, mert ők is szeretnek engem!

— Ez szép, néni ke — intézte a tiszt a formáságokat —, most pedig menjen szépen vissza a vonatba, pihenjen nyugodtan, és töltsen kellemesen az idejét, érezze jól magát a rokonainál, Magyarországon.

Az öregasszony a fényes, fekete, suhogó taftruhában, mint a fecske, vidáman ciklikant ki a vámhivatalból. A vonat mellett még lehajolt a földre, felvett egy üres cigarettásdobozt, mint féltett kincse gyúrte bő szoknyája zsebébe:

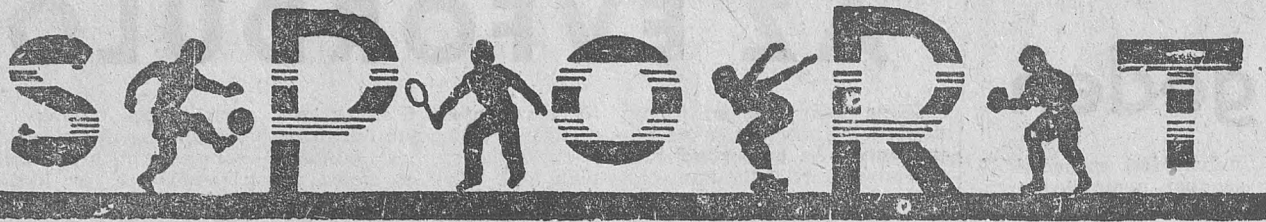
„Ezt hazaviszem majd, megmutatom otthon, mert ez „Kossuth”!”

A Nord-Orient-Expressz egyenes sebességgel suhant a határtól befelé az országba. Az öregasszony fehér arca kipirult, szeme csillogva nézte az elsuhanó tájat.

Az utitársak már nem találgatták: ki lehet, s hova utazik?

A legkényesebbek is valami természetes tisztelettel pillantgattak fel arra az öregasszonyra, akivel a határállomáson az a vámtiszt olyan kedvesen beszélgetett...

Sz. G.

LABDARÚGÁS

Nagy közönségsiker a Népstadionban

Az érdekesen indult labdarúgó-bajnokság első kettős mérkőzése mintegy félszáz ezer nézőt vonzott a Népstadionba. Előbb a Ferencváros és a Bp. Honvéd csatázott egymással, s a játék különösen az első háromnegyed órában megnyerte a közönség tetszését. A találkozó, bár a zöld-fehéreknek több gólszerzési lehetőségük volt, mégis döntetlennel végződött.

Ferencváros-Bp. Honvéd 1:1

FTC: Géczy - Martos, Bálint, Mucha, Vepi (Megyesi, 46. p.) - Nyilasi, Juhász, Kelemen - Pusztai, Szabó (Takács 58. p.), Máté. Bp. Honvéd: Gujdár - Kelemen, Lukács, Szűcs, Virágh - Pál, Kocsis, Pintér - Bartos, Kozma, Fehérvári.

A Ferencváros a 7. percben szerzett vezetést: Bálint 20 méteres szabadrúgása után a labda szétzilálta a sorfalat, és a meglepett Gujdár mellett került a hálóba (1:0). Ezután sorrendben Nyilasi, Kelemen, (készszer) és Máté hagyott ki százszerű helyzetet. A Honvéd viszont értékesítette egyetlen lehetőségét: a 43. percben Kelemen beadása ki pattant Géczyről, és Bartos közléről nem hibázott (1:1).

Szünet után hosszú percek után a Honvéd kezdeményezett többet, játékosai sorra megcélozták Géczy kapuját, de az egykori válogatott kapus mintha jóvá akarta volna tenni korábbi hibáját, többször is ügyesen hátrított.

A félidő közepéig az FTC-ből csupán Juhász fejese jelentett veszélyt a Honvéd kapujára. Aztán a zöld-fehér védelem nehéz percekkel élt át, különösen Kocsis volt elemében, de hiába igyekezett, nem akadtak partnerei, akik gólokra löttek volna.

Az utolsó percekben már mindkét csapat beletörődött a pontosztokodásba.

Ú. Dózsa-Vasas 3:1

Ú. Dózsa: Szigeti - Kolár, Harányi, Horváth, Juhász (Kellner, 75. p.) - Dunai III., Tóth, - Fekete, Bene, Fazekas, Zambó. Vasas: Mészáros - Fábian, Lakinger, Kántor - Török, Kovács, Kő - Komjáti, Vidáts, Izsó (Gass, 46. p.), Váradi.

A közönség eleinte nagy taktikai harcra volt szentelt, aztán kiderült, hogy egyik csapat sem mer kockázatot vállalni. Így az első félóra után akadt csak esemény, de ekkor sorozatban.

A 34. percben Horváth 30 méterről váratlanul kapura lött, a labda akadálytalanul vágódott a hálóba, mert Mészáros későn vetődött (1:0). A gól után rögtön újabb kapushibából nőtt az újpesti előny. Zambó beadását Fekete fejével továbbította kapura. Mészáros ezúttal is rossz ütemben ugrott, s a labda csigalassúsággal a kapu bal sarkába hullott (2:0).

Két perccel később Bene lábát a 16-oson belül Mészáros összekulcsolta, a 11-es Tóth lötte, de a Vasas-kapus bravúros vetődéssel kiütötte a labdát.

Az 53. percben a Vasas ért el gólt: Váradi beadását a jó ütemben érkező Gass csúsztatott fejessel továbbította Szigeti kapujának bal sarkába (2:1).

Ezután a levegőben lógott az egyenlítés, a Vasas sokkal többet támadott, ám sorsát újabb 11-es pecsételte meg. A 67. percben újpesti ellentámadásnál Bene a büntetőterületen belül szöktette Fazekast, akít Lakinger csak szabálytalanul tudott szerelni. A 11-es a sértett fél lötte, és nem is hibázott (3:1).

Videoton-SBTC 2:1

Salgótarján, 20 000 néző. Gólok: Tieber (62. p.), Kajdi (67. p.), Karsai (75. p.). - Játékvezető: Halász. Kiállítva: Wollek (54. p.), Varga (56. p.).

Videoton: Kovács L. - Hartyáni, Nagy III., Fejes - Czezel, Nyitrai (Szalmási, 62. p.), Kovács J., Karsai (Vass 75. p.), Wollek, Nagy II., Tieber.

Salgótarján: Magyar (Szöke 57. p.) - Horváth, Kegye, Varga, Vertig - Kajdi, Répás, Básti - Szó, (Szalai 79. p.), Kovács, Dudás.

ZTE-RÁBA 1:0

Zalaegerszeg, 10 000 néző. Gól: Józsi (5. p.). - Játékvezető: Hámos.

Zalaegerszeg: Bolemányi - Rapp I. - Molnár, Antoni (Szimacsek, 68. p.), Ambrus, Filo - Tóth, Józsi, Kocsis I. (Rác, 46. p.) - Bogáti, Sós.

Rába: Földes - Baumann, Pozsgal, Sebők, Izsáki - Varsányi, Somogyi, Póczik - Glázer R., Stolc, Mlé.

Csepel-Békéscsaba 4:3

Békéscsaba, 18 000 néző. Gólok: Németh (16. p.), Pásztor (22. p.), Godán (37. p.), Pogáts (45. p.), Csordás (59. p.), Somogyi (65. p.) Szurgent (79. p.). Kiállítva: Oszváth (72. p.).

Csepel: Léway - Vellai, Ruzsinszki, Sándor, Varga (Somogyi 61. p.) - Godán - Gulyás, Karalvos, Szurgent, Cszváth, Csordás. Békéscsaba: Tóth - Paróczai, Láz, Schneider, Kerekes, Vágási, Pásztor (Moós 73. p.), Németh, Pogáts, Ziebaner, Királyvári (Kovács 73. p.).

Diósgyőr-Haladás 6:2

Diósgyőr, 6000 néző. Gólok: Király (17. p.), Hauzer (25. p.), Egri (37. p. és 54. p.), Hájas (47. p.), Görgel (56. p.), Oláh (72. p.), Koláth (87. p.). - Játékvezető: Palotai. Kiállítva: Kereki (50. p.), Kabak (61. p.).

Diósgyőr: Veréb - Kovács, Salamon, Tóth, Kolláth - Oláh, Hájas, Váradi (Görgel 32. p.) - Horváth E., Egri, Horvát A. (Földesi 77. p.). Haladás: Mursits - Kereki, Horváth A. (Szántal, 53. p.), Németh (Bokor 77. p.) - Kabak, Halmosi, Farkas, Kulcsár - Horváth Z., Király, Hauzer.

Tatabánya-MTK 2:0

Tatabánya, 4000 néző. Gólok: Hegyi (75. p.), Kőműves (87. p.). Játékvezető: Szilvási.

Tatabánya: Dombai - Szabó, Néder (Halász 68. p.), Kovács, Knapik, Csapó, Arany - Hegyi, Salló (Horváth L. 78. p.), Kőműves, Tóth.

MTK: Bicskel - Török, Dunai, Csorna (Tóth 66. p.), Csetényi - Kovács, Siklósi, Kunstz - Kóhalmi (Borsó 62. p.), Kliss, Becsel.

Egyetértés-Pécs 1:0

Szönyvi út, 2500 néző. Gól: Szurromi (16. p.). - Játékvezető: Tátrai. Kiállítva: Kliss (70. p.). Egyetértés: Hajdú - Bodnár Józsa, Komáromy, Szigeti - Bódi, Ullmann, Selenka - Vágóvilá, Szurromi, Turai (Takács 65. p.). Pécs: Rapp - Kincses, Kocsis Konrad, Tóth - Bálint, Dárdai, Zombori - Kliss, Juhász (Kardos 63. p.), Bencsik (Maurer, 46. p.).

NB I.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include Ú. Dózsa, Bp. Honvéd, Békéscsaba, Ferencváros, Tatabánya, Csepel, Videoton, ZTE, Diósgyőr, Salgótarján, Pécs, Egyetértés, MTK, Haladás, Vasas, Rába, MTE.

Az atlétikai Európa-bajnokság

Búcsú, világrekordokkal

Róma. A stadio Olimpico versenyei az utolsó délután is méltóak voltak az atlétikai Európa-bajnokság eddigi nagy napjaihoz. Tizenkét döntő szerezpet a műsorban, s a számok többségében az NDK és a Szovjetunió sportolói győztek. A legnagyobb eredményt az NDK sportolói érték el: a 4x100-as női váltó és a magasugrásban Witschas világrekorddal győzött.

Nem sokkal maradt el érdekességben az 5000 méteres síkfutás sem, amelyben az új, nagy brit futó, Foster úgy győzött, hogy 4000 méternél már nem volt ellene. Ha nagyon megszerítjük, még világrekordot is futathatna. (4 másodperccel maradt el a belga Puttemans csúcsától).

Érdekes volt a folytatás is, a férfiak gerelyhajítása, amelyben az aranyérem Siitonen győzelmével visszakerült a sportág hazájába, Finnországba. A leggyőzött névsorában szerepel az olimpiai bajnok Wolfermann és a négyszeres EB-győztes, Luszisz. Hármassugrásban visszazserezte elsőségét a szovjet Szanyjev, maratonfutásban a brit Thompson győzött, s a befejezés napján a franciáknak is jutott két aranyérem.

Javuló teljesítmények

Még nincs olyan távol a bécsi Európa-bajnokság, hogy ne tegyenek összehasonlítást az atléták római seregszemléjével. Sokan - helytelenül - hiányolják a világ- és Európa-rekordokat, amelyek az osztrák fővárosban halomra dőltek, az örökvárosban pedig csak két világesőcsót szárnyalattak túl. Közben azonban megfelekednek arról, hogy az atlétika már sokkal nagyobb fejlődést tett meg, mint az úszás, és valóban csak szuperteljesítményekkel lehetne a jelenlegi, már-már álló csúcsokat megdönteni.

De emellett sem érheti panasz a római Európa-bajnokságot. A fejlődés most is megnyilvánult, hiszen csupán csak egybe kell vetnünk a három héttel ezelőtti helsinki eredményeket a mostaniakkal, s kiderül, hogy a 39 számból 24-ben jobbák a teljesítmények, pedig a régiók sem voltak rosszak.

Mindemellett külön örvendetes, hogy az átlagszínvona: is emelkedik, sportszerű a légkör, itt nincs szerepe semmiféle zsúrinek, mindent a percek, a méterek döntenek el.

Ezért van aztán az, hogy egy-egy nagy seregszemlén (a néhány kivétel csak erősíti a szabályt) szinte előre meg lehet nevezni azt a 6-7 versenyzőt, akik között az egyes számokban eldől az elsőség. Így történt Rómában is. Mind a 34 egyéni férfi és női számban az EB kezdetéig kialakult ranglista 1-6. helyezettei nyerték az aranyérmeket, mi több, 14 rangelsőként végeztek.

Tulajdonképpen azért, mivel előre lehet látni, ki mire számíthat, a magyar atlétáknak nem volt sok esélyük. Talán még 24 versenyzőt sem kellett volna delegálni, de a hagyományok kötelezik azt az országot, amelynek javaslatára életre hívták az Európa-bajnokságot, hogy mégis többekévé méltón képviseltesse magát. És még egy: ha csak azok a versenyzők vennének részt a viadalon, akiknek győzelmi esélyük van, akkor nem lennének mezőnyök, szinte lennének a versenyek.

Végül is mindezeket figyelembe véve a magyar válogatás (ellentétben Helsinkivel, ahol kétszer ekkora csapat még gyengébb eredményt ért el, mint most) lényegében mértéktartó volt, minden úgy történt, ahogy a papírforma ígérté.

Sőt, ráadásul Bruzsenyák Ilona a távolugrásban aranyérmert nyert, a magasugró Major 'is „hozta” az eredményét, Szekeres a maratoniban nagy-szerűen szerepelt, Encsi pedig a kalapácsvetésben a ranglista 17. helyéről a 8. helyre jutott előre. Sajnos, a magyar atlétika legfőbb betegsége továbbra is a futás, a 100 méteres sprintereken kívül egyetlen más futóatléta sem volt a mezőnyben, s mint kiderült, a férfi vágatóknak sem volt nagyon érdemes nevezniök.

Négy év Prágáig

Helsinki után sokan reménykedtek, hogy legközelebb jobb lesz. Igaz, Róma annyival jobban sikerült, hogy Bruzsenyák megnyerte a távolugrást, de ennek fénye nem vakított el senkit. A magyar atlétika futók nélkül olyan, mintha egy futallapát két emberrel játszana. Reméljük, az atlétika helyzetének megváltoztatására elkészült határozat mihamarabb a gyakorlatban is realizálódik, és négy év alatt meghozza első gyümölcsét, s 1978-ban Prágában, a legközelebbi Európa-bajnokságon már teljes magyar csapatot láthatunk.

Békéscsaba újabb bravúrja a szerdai fordulón

Akkor érdekes a bajnokság, ha nincsenek „előre lefutott” mérkőzések. Ez a megállapítás nem újkéletű - de a szakemberek régi vágya -, s azért is érdemel említést, mert a szerdai lejátzott negyedik forduló éppen ezt a feltevést erősíti meg. A nyolc mérkőzés közül kevesen számítottak arra, hogy a Békéscsaba Székesfehérvárról viszi el a két pontot, hogy a Salgótarján éppen Pécsét szerzi meg első győzelmét, s a Rába négy mérkőzés után is híján lesz az első győzelmének. S mindehhez hozzá lehet tenni, hogy a Ferencváros Szombathelyen, az Ú. Dózsa pedig a Hungária úton szaporította győzelmeinek számát. Az már csak szinte „papírforma” eredménynek számít, hogy otthon nvert a Vasas, a Honvéd és a Csepel.

Ú. Dózsa-MTK 3:1

Hungária út, 5000 néző. Gólok: Fazekas (6. p.), Becsel (30. p.), Dunai II. (68. p.), Bene (83. p.). - Játékvezető: Somlai.

ÖTTUSA

Három szovjet versenyző a dobogón

Ezüstérmes a magyar együttes

Minden jó, ha a vége jó. Az öttusa-világbajnokság utolsó számában, a terepfutásban csaknem perccenként ismétlődtek a drámai jelenetek. Amíg a Moszkva folyó partján a napozók, fürdőzők élvezték a nagyszerű időt, addig alig néhány száz méterre a Lenin-hegy dombos, erdős lejtőin a 4000 méteres berepfutás után a célba érkező versenyzők a kimerültségtől társaik karjaiba estek.

Ezt a számot elsősorban a szovjet öttusázók egymás közötti versengése tette izgalmas-sá: mindhárman reménykedtek, hogy megszerzik az első-séget. Végül is megismétlődött a londoni történet - mert akárcsak tavaly, most is ugyanabban a sorrendben állt fel a dobogóra a három szovjet versenyző. A győztes, a 31 éves Ivovi katonatisz, Pavel Lednyev, az öttusa történetében a svéd Hall, a szovjet Novikov és Balczó András után a negyedik versenyző, aki két világbajnoki címet vallhat magáénak egyéniben.

De nem volt kisebb a vetél-

kedés a többi helyezéért sem, ebben Maracskó és Kancsal is részt vett; nagyszerű futással közvetlenül a szovjet versenyzők mögé zárkóztak fel. Egyedül Villányi volt az aki nem tudta tartani az előző négy számban elért helyezését, és lejjebb csúszott.

A csapatversenyben, mint ahogy az már a lovaglás után nyilvánvaló volt, a szovjet válogatott sorrendben negyedszer nyerte el a világbajnoki címet. A magyar együttes javított egy hellyel London után: az ezüstermet szerzte meg a tavalyi bronzsal szemben.

Este a nemzetközi szövetség vezetői ünnepélyesen átadták a győzteseknek és a helyezetteknek az érmeiket.

Eredmények:

Egyéni világbajnok: Lednyev (Szovjetunió) 5302, 2. Smelov (Szovjetunió) 5266, 3. Onyiscsenko (Szovjetunió) 5150, 4. Maracskó 5118, 5. Kancsal 5102, 6. Fox (Anglia) 5080, ... 11. Villányi 4992.

Csapatvilágbajnok: Szovjetunió (Lednyev, Smelov, Onyiscsenko) 15 673, 2. Magyarország (Maracskó, Kancsal, Villányi) 15 188, 3. Románia (Kovács, Calina, Spirlea) 14 456, 4. NSZK, 14 449, 5. Bulgária 14 331, 6. Franciaország 14 206.

Vége az időhúzásnak

A játék gyorsítását, a játékidő kihasználását, a szabályos párharcokat, a sportszerű légkört nagymértékben elősegítik a játéktekvetők. Ezért a következők határozták el: a játéktekvető azonnal kiállítja azt a játékosot, aki időhúzású szándékából elrúgja a labdát; ellenfelét szándékosan a földre rántja; kísérletet tesz ellenfele megrúgására (utánrúgás); ellenfelét szándékosan megrúgja vagy megüti; játéktekvetői vagy partjelzői döntést durva, sértő kifejezéssel illet, vagy tettelegességre utaló fenyegető magatartást tanúsít.

A fentiek miatt kiállított játékos legalább két mérkőzéstől eltiltják.

NB II.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include Bp. Spartacus-Dorog, FŐPÉD Száll.-MÁVDAC, SZEOL-Dunaújváros, Budafok-Oroszlány, Szokolai-Debrecei VSC, Várpalota MTE-Ózd, Kossuth KFSE-Eger, Olajbányász-Székeszárd, Komló-Ganz-MÁVAG, Volán SC-Kaposv. Rákóczi 2:1.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include 1. Volán SC, 2. SZEOL, 3. K. Rákóczi, 4. Komló, 5. Bp. Spartac., 6. MÁV DAC, 7. Dorog, 8. Olajbányász, 9. SZMTE, 10. Szállítók, 11. Várpalota, 12. G.-MÁVAG, 13. Dunaújváros, 14. KKFSE, 15. Ózd, 16. Oroszlány, 17. Budafok, 18. DVSC, 19. Eger, 20. Szekszárd.

NB III.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include Kazincbarc.-Borsodi V., MVSC-Kisvárd, SKSE-Kisterenye, Lehel SC-Leninváros, Tuzsér-Rudabánya, H. Bocskai-Záhony, Hajdú V.-S.-újhely, Nagybatony-Gyöngyös, DMTE-Nyíregyháza, DEAC-Borsodi B.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include 1. Kazincbarc., 2. MVSC, 3. Lehel SC, 4. Nagybatony, 5. SKSE, 6. Záhony, 7. DMTE, 8. Leninváros, 9. DEAC, 10. Rudabánya, 11. Nyíregyháza, 12. Gyöngyös, 13. H. Bocskai, 14. Kisvárd, 15. Hajdú V., 16. Kisterenye, 17. S.-újhely, 18. Borsodi B., 19. Borsodi V., 20. Tuzsér.

Kispest 3000 néző. Gólok: Pintér (8. p.), Kozma (11. p.), 32. p. és 73. p.), Kocsis (26. p.), Oláh (60 p.). - Játékvezető: Marton.

Délkeleti csoport

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include Cegléd-Jánoshalma, V. Izzó-Keckeméti TE, V. Láng-Mezői SE, ESMTK-Gyula, Kilián FSE-Szabó L. SE, SZ. MÁV-BVTSK, KELTEX-Szegedi Dózsa, Keckeméti SC-SZVSE, ÉKSZÜV-ÉPGEV, Kiskunhalas-Szarvas.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include 1. V. Izzó, 2. SZ. MÁV, 3. Szarvas, 4. KTE, 5. Szabó L. SE, 6. KVC, 7. BVTSK, 8. Mezői SE, 9. Szegedi D., 10. KELTEX, 11. SZVSE, 12. V. Láng, 13. EPGEV, 14. Kiskunhalas, 15. Jánoshalma, 16. ESMTK, 17. Cegléd, 18. ÉKSZÜV, 19. Kilián FSE, 20. Gyula.

Délnyugati csoport

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include Siófok-Táncsics SE, Szigetvár-Kaposvári V., Április 4. Vasas-BVSC, III. ker. TTVE-Növényol., Törökvs.-Sashalom, Lőrinci Főud.-M.-Szászvár 2:1, Dunaújv. Ép.-BKV Előre, Pénzügyőr SE-PVSK, Bp. Építők-Szfv. MÁV, Véménd-ERDÉRT.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include 1. Dunaújv. Ép., 2. PVSK, 3. BVSC, 4. III. ker., 5. Bp. Építők, 6. Táncsics SE, 7. BKV Előre, 8. Siófok, 9. K. Vasas, 10. Sashalom, 11. Véménd, 12. Maza-Szászv., 13. Növényolaj, 14. Április 4. V., 15. Törökvs., 16. ERDÉRT, 17. L. Főud., 18. Szfv. MÁV, 19. Pénzügyőr, 20. Szigetvár.

Északkeleti csoport

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include Kazincbarc.-Borsodi V., MVSC-Kisvárd, SKSE-Kisterenye, Lehel SC-Leninváros, Tuzsér-Rudabánya, H. Bocskai-Záhony, Hajdú V.-S.-újhely, Nagybatony-Gyöngyös, DMTE-Nyíregyháza, DEAC-Borsodi B.

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include 1. Kazincbarc., 2. MVSC, 3. Lehel SC, 4. Nagybatony, 5. SKSE, 6. Záhony, 7. DMTE, 8. Leninváros, 9. DEAC, 10. Rudabánya, 11. Nyíregyháza, 12. Gyöngyös, 13. H. Bocskai, 14. Kisvárd, 15. Hajdú V., 16. Kisterenye, 17. S.-újhely, 18. Borsodi B., 19. Borsodi V., 20. Tuzsér.

Északnyugati csoport

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows include KOMEK-Bakony Vegyész, Esztergom-Körmend, Sabaria-Bábolna, Győri Elektromos-Vác, SVSE-Bauxitbányász, AURAS-Soproni Textiles, Dunakeszi-Győri Dózsa, MOTIM TE-Ajka, Pápa-Szombathelyi D., Fűzfő-Pét.

STOCKHOLM: Hollandia nemzetit tizenegye (a külföldön szereplő játékosok) 5:1-re legyőzte Svédországot barátságos labdarúgó-mérkőzésen.

TUDOMÁNY TECHNICA

Mesterséges égitest, tengervíz-sótalanító, a föld legnagyobb vízi erőműve

Magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködést bemutató kiállítás

A magyar-szovjet tudományos-műszaki együttműködés 25. évfordulójának tiszteletére rendezett kiállítás tájékoztat a Szovjetunió lakosságának mindennapi életéről, az atomenergia békés felhasználásának eredményeiről. A Kohó- és Gépipar Technika Házában a földszinten az első teremben atomreaktor- és részecskegyorsító-makettek vibrálnak, a másik oldalon tengervíz-sótalanító

és lézerpuskával lehet itt célba löni, s a találatot a fekete céltáblán piros felvillanás jelzi. Továbbhaladva a legnagyobb és a legkisebb szovjet gyártmányú televízió-képernyő látható, ez utóbbi gyűfáskatalya nagyságú.

A harmadik emeleten helyezték el a föld első mesterséges holdjának, az Interkozmosz-1 szputnyiknak a mását,

Két külföldi központból irányítják majd a közös űrrepülést

Előkészületek a Szovjet-Apollo program végrehajtására

Folyik az űrhajósok részletes repülési programjának kidolgozása az 1975-re tervezett szovjet-amerikai űrrepülésre, a Szovjet-Apollo-programra — közölte sajtónyilatkozatában Alekszej Jeliszejev űrhajós, a program szovjet részről kinevezett vezetője.

Már eldöntött kérdés, hogy a közös űrkíséreltet két földi központból fogják irányítani. Jeliszejev szerint a kínálózkodó lehetőségek közül ez bizonyult a legelőszerűbbnek, és legegyszerűbbnek. Így nem kell majd átszerelni a földi irányító és számítógépes központokat, nem kell nagyszámú szakértői csoportokat küldeni egyik országból a másikba a közös űrkíséreltet idejére. A szovjet irányító központot Moszkva, az amerikaiakat pedig Houston mellett állítják majd fel.

Mivel a két űrközpontra a közös űrkíséreltet alatt az információk kicserélésére és konzultációk folytatására közvetlenül érintkeznie kell egymással, közvetlen telefon-, telex, telefóto és televízió-összeköttetést létesítenek majd közöttük. Ezenkívül Moszkvában amerikai, Houstonban pedig szovjet konzultációs csoport tartózkodik a kísérletek idején.

A földi irányítás biztonságának fokozása céljából tökéletesítik a földi irányító központot, és az űrhajók legénysége közötti érintkezés rendszerét is. A Szovjet-Apollo űrkíséreltet során a földi irányító állomásokat úgy rendezik be, hogy bármelyikük érintkezésbe lépessen az űrhajóval — a két földi irányító állomás közötti összeköttetés révén — akkor is, ha az éppen a másik félteleke felett halad el.

Magyar kiállítás Svájcban

Svájcban minden évben megrendezik a Comptoir Suisse vásárt, amelyre minden alkalommal díszvendégként három országot hívnak meg. A Lausanne-ban 1974. szeptember 7-től 22-ig tartó vásáron a fejlett ipari országok közül Magyarország, a fejlődő országok közül pedig Zaire és Ecuador vesz részt.

A vásárrendezés igéneinek megfelelően a magyar kiállítást úgy szervezi meg a HUNGEXPO, hogy az ne csak kereskedelmi bemutató legyen, hanem képet adjon hazánk társadalmi, kulturális fejlődéséről is, ismertesse Magyarországot és Svájc történelmi, tudományos, művészeti kapcsolatait. A 800 négyzetméteres pavilonban és 250 négyzetméternyi szabad területen a látogatók megismerkedhetnek műszer- és híradástechnikai termé-

keinkkel, az élelmiszeripar legkiválóbb áruival, a magyar népművészet remekeivel. „10 évszázad, 10 műtárgy” címmel magyar műtörténeti bemutatót láthatnak a népvándorlástól mai modern művészetekig.

A kiállítás nagy érdeklődésre számot tartó eseménye lesz a divatbemutató. A vásár területén magyar étterem várja a vendégeket cigányzenekarral, s a magyar pavilon szomszédságában ajándékcikket árúsítanak. A vásár állandó mozijában magyar reklámfilmek vetítésére is sor kerül.

A Magyar Kereskedelmi Kamara a vásár ideje alatt magyar napot rendez, amikor mód nyílik a svájci és magyar szakemberek kölcsönös tájékoztatására, műszaki, kereskedelmi kapcsolataik elmélyítésére.

Új ipari üzemeket adtak át Bulgáriában

Miután Kozludujban felavatták Bulgária első atomerőművét, újabb ipari létesítményeket adtak át az ország felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából.

A Várna melletti devnyai vegyipari komplexum új létesítményeit, a műtrágyagyárakat, a Várna-Nyugat kikötőt, a Conevo víztárolót és az új kalcinált szódagyárat Todor Zsivkov, a Bolgár KP KB első titkára, az államtanács elnöke avatta fel. Beszédében hangsúlyozta, hogy az új üzemek a legkorszerűbb berendezésekkel, a legmodernebb technológiával dolgoznak, és 1975-ben már több ipari terméket adnak az országnak, mint a felszabadulás előtt az egész bolgár ipár.

A devnyai komplexum, amelynek fejlesztésére a jelenlegi ötéves tervben egymilliárd levát költünk, a szocialista országok gazdasági együttműködésének megtestesítője; építésében részt vett és üzemeltetésében gépeivel, berendezéseivel

vel közreműködik a KGST csaknem valamennyi országa. Pártunk és kormányunk nevében szeretnék köszönetet mondani a Szovjetunió, Magyarország, az NDK és Csehszlovákia szakembereinek felbecsülhetetlen segítségükért — mondotta Zsivkov.

Magyarország a jelenleg 800 ezer tonna évi kapacitású, 1975 végétől évi 1 millió 200 ezer tonna kalcinált szódát gyártó üzem létrehozásához 13,5 millió rubel értékben járult hozzá. Ennek fejében Bulgária tíz éven keresztül évi 60 ezer tonna szódát szállít Magyarországnak, és mint Fock Jenő miniszterelnök korábban a devnyai üzem megtekintésekor elmondotta — tárgyalások folynak az előirt kontingensten felüli szállításokról is.

A burgaszi kőolajfinomító kombinátjának a felszabadulás 30. évfordulója tiszteletére határidő előtt elkészült új üzemegységeit Sztanko Nodorov, a bolgár minisztertanács elnöke adta át rendeltetéseknek.

Új osztrák kazánokat állítottak munkába az almásfüzitői Timföldgyárban. Az új kazánok beszerelése része az erőmű teljes felújítására fordított 200 millió forintos beruházásnak.

Vulkánkitörésre készül az Etna — állapították meg a szakértők. A tüzhányó fő kráteréből sűrű füstfelhő gomolygott elő, és a kráterből erős robbanások zaja hallatszott.

Új technikai eszközök a vízgazdálkodás szolgálatában

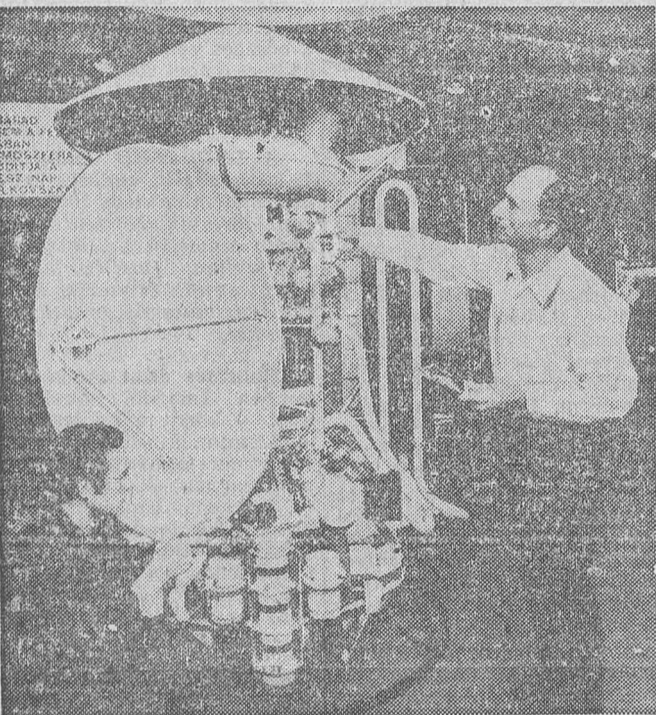
Napelemmel működő URH — Kubikos helyett gép

A hajók „útjainak” építése, a folyók kotrása, az árvízvédelem, a vízellátás, -tisztítás mind korszerűbb technikai eszközöket követel. Az Országos Vízügyi Hivatal évente 150—160 millió forintot fordít műszaki fejlesztésre. Szentendrén kiállításon mutatják be a legújabb gépeket, berendezéseket, köztük olyan technikai eszközöket, amelyek már a mostani nagy Tisza-völgyi árvízvédekezésben is segítettek.

A bemutató országos tapasztalatsere lesz. Az ipar és a vízügyi szolgálat szakemberei találkoznak itt, s a viták, a mérnökök, technikusok, a felhasználók véleményei alapján döntenek: milyen berendezéseket vásároljanak a következő években.

A gyors árvízvédekezés elengedhetetlen feltétele: a folyók „vízjátékáról” szinte pernyipontossággal kapjanak tájékoztatást az árvízvédelem irányítói. Szentendrén bemutatják a Zagya-Tarna automatikus vízgazdálkodást szabályozó rendszert. A szádfalak, a műanyagfólia kitűnően bevált az árvízvédekezésnél, most az URH-vezérléssel működő homokszáktöltő gép az egyik legjelentősebb újdonság. Az árvízvédelmi töltések építését már teljes egészében gépésítették. A víz- és csatornahálózat korszerűsítése, bővítése évente több százezer köbméter föld megmozgatását teszi szükségessé. Bizonyára sikere lesz az NDK gyártmányú műanyagcső-fektető gépnek, amely a kubikosok munkáját végzi el, ötször gyorsabban, mint az ed-ig alkalmazott legkorszerűbb gép. A vizek tisztítása környezetvédelmünk egyik legfontosabb feladata. A program végrehajtását azonban akadályozta, hogy az eddig ismert berendezések drágák voltak. Most egy olcsóbb, de a célnak kitűnően megfelelő víztisztító mutatnak be, s megismerkedhetnek a szakemberek a halastavak különleges levegőtető „tüdejével” is.

Ma már az egész országot behalózza az OVH telex- és URH-lánc, amely lehetővé teszi az információk gyors cseréjét, az azonnali döntéseket. A Villamosipari Kutató Intézet mini berendezése napelemmel működött az URH-átjártásokat, így azokon a területeken is lehetővé válik a drót nélküli hírközlés, ahol nincs elektromos hálózat. A kiállítás helyszínén, Szentendrén külföldi és magyar előadók ismergetik a következő napokban a legfrissebb kutatási eredményeket.

A Mars-3 önműködő bolygóközi állomás modellje

tó berendezés nagyméretű modelljét helyezték el. A következő teremben 1200 MW-os hőerőmű makettjét, valamint a sajjano-susenszki vízi erőmű makettjét állították ki. Ez a 6 millió 400 ezer kilowatt teljesítményű erőmű, amelyet Szibériában a Jenyiszeyen építettek, a világ legnagyobb vízi erőműve lesz. Az első emeleten vannak a lézertechnikai műszerek. Egy lapocska, amelyről, ha lézerekkel átvilágítjuk, leolvashatók az adatok. A lapocskán ugyanannyi adatot tároltak, mint amennyit a mellé helyezett 600 oldalas könyv tartalmaz. Odébb a lézercellövedé várja

a Luna-16 és a Mars-3 önműködő bolygóközi állomás makettjét. A Kohó- és Gépipar Technika Házával szemben az Otthon Áruház mellett pavilont építettek, s a Lunohod-2 működő modellje ott, a Hold felszínéhez hasonló homokos talajon végez manővereket.

A kiállítás másik részét a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában rendezték meg. Itt mintegy 600 kiállítási tárgyat mutatnak be. A földszinten háztartási gépek, bútorok, szovjet étel- és italkülönlegességek láthatók, az emeleten borostyan ékszerek, játékok, babák, fényképezőgépek, filmvetítők és órák sorakoznak a vitrinekben.

Gumiabroncs-hulladék exportra

A dél-dunántúli MÉH nyersanyag-hasznosító vállalat évente ezer tonna használt autógumit exportál Ausztriába. A gumit a Semperit-cég hetente elküldi húsztonnás kamionját Pécsre.

Ez a MÉH vállalat az első az országban, amely a használt autógumi rendszeres exportját bevezette. Jelenleg a Tolna és Baranya megyében összegyűjtött nagy teherautó-futókat dolgozza fel értékesítésre. Erre a célra saját műhelyben különleges gépeket készített a MÉH. Az egyik gép kivágja a gumiabroncsból az acél peremkarikát, a másik pedig előírt méretre darabolja a gumit.

Az osztrák cégnek megéri Pécsről elszállítania ezt a gumihulladékot, mert a MÉH által előkészített anyagban több a kaucsuk, mint más külföldi gumiabroncsyárak hulladékaiban, amelyekben már nagyobb százalékból található újra fel nem dolgozható műanyag. A pécsi MÉH termékeit a Semperitnél megőrlik, granulálják, majd a gumiabroncsyártásban felhasználják. Így

lesz tehát a magyar Cordatic-ból osztrák Semperit.

A pécsi MÉH-nél kezdetben úgy képzelték, hogy maguk megoldják a gumihulladék őrölését, granulálását is, és ezt a granulátumot exportálják természetesen nagyobb haszonnal, mint most a hulladékot. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert a szükséges gépeket saját erőből már nem tudják elkészíteni. A vállalat vezetői szerint érdemes lenne a megfelelő gépeket beszerezni, mert ily módon — más nyersanyag-hasznosító vállalatokkal összefogva — a jelenlegi ezer tonna évi termelés tizszeresét is feldolgozhatnák és exportálhatnák.

Felújítják Tatabánya-Újváros régi háztömbjeit. Az 1950—51-ben épült háztömböket kívül-belül korszerűsítik, minden lakást bekapcsolnak a távfűtési rendszerbe, és a melegvíz-szolgáltató hálózatba. A tervek szerint 1980-ig több mint 2000 lakást korszerűsítnek.

Meleg — fűtés nélkül

Az angliai Chester városban hétszintes épületet emeltek, amelyben nincs központi fűtési rendszer. Az épületben egy elektronikus készüléket gyártó cég irodái vannak, s azzal a meleggel fűtenek, amelyet az épületben dolgozó emberek, a lámpák és más világítótestek sugároznak ki. Az épület falai- ba vastag hőszigetelő réteget építettek be. Ha valamelyik helyiségben a kellenél nagyobb a meleg, a felesleget át lehet vezetni más helyiségekbe. Éjszaka —, hogy az épület ki ne hűljön — elektromos fűtőkészülékeket kapcsolnak be.

A tökéletes és a mindennapi

Vízszintes: 1. Egy francia lap aforizmái között találtuk ezt a mondást (folyt. a vízsz. 45. és a függ. 15. sz. sorban). 15. Helyhatározó szó. 16. Bírósági tanácsban szavazati joggal részt vevő tag. 17. Kosmetikai cikk márkája. 18. A némafilmek egyik híres komikus. 20. Bort. 22. Angolszász tanyabirtok. 23. Póteika. (ARS, költészet). 24. Izletes húsz tengeri rák. 26. A francia forradalom egyik jelzője (LIBERTE). 28. P. F. 29. Vegyeskereskedés. 30. Nehéz viselni! 31. Alumínium. 32. Vörösmarty költeménye. 34. Húsvétkor festik. 35. Körültekintő. 37. Tárgyalások folytatására megbízottként kiküld. 39. Balaton. 40. Tüftáplálás okozza. 42. Van ilyen hangor is. 43. A tavasz kezdete! 44. Borogyn-opera címszerzője. 47. Jugoszláv váltópénz. 48. Helyrag. 50. Sütő. 51. Fontos ipari alapanyag a festék- és gyógyszergyártásban. 52. Dátumrag. 53. Hegység Spanyolország északkeleti részén. 56. Richard Strauss operája. 57. Nem adja fel a reményt. 58. Előredőli. 60. Spórolni kezd! 62. Római császár. 63. Lám-pabél. 64. Fél perc! 65. Zörög. 67. Orrforma. 68. Tűzoltók. 69. Csirnév. 70. KAL. 71. Elc, tréfa csattanó. 72. Terének szerdáj. 21. Idétlenül nevetgél. 24. Régi váltópénz. 25. Bortermő közpénz. 26. Harcképtelen. 27. Rendszeresen kezd. 29. Labdarúgó-válogatottunk orvosa. 32. Készítési mód, eljárás. 33. Elhadar. 36. Derűsen. 38. Lyuk, tájszóval. 39. Folyó Belső-Azsiában. 40. vízével a Lop-nor tavat táplálja. 41. Durvagyajak 681 juhajta. 43. Kuglizó Igéje. 46. Talál. 47. Magyar néprajzi csoport tagja. 49. Bemelegít verseny előtt. 51. Nem verek egykönnyen. 53. Atadja tudását. 54. Aronos betűk. 74. Római 995. 75. Félgombi. 76. Kifélt betű.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15		GY				NY		CS			17		
18				19		20				21		22	
23			24		25				26		27		
28			29					30					31
			32					33		34			
35	36					37		38					39
40					41		42						43
44					45		46					47	
48					49		50					51	
52			53		54				55		56		
			57					58		59			
60	61		62					63					64
65		66						67					68
69							70						71
72					73		74		75		76		
												77	

lyó mentén. 59. Befolyással van. 61. A legkisebb útólap a barokkban. 64. Költemény. 6. Osekál-öböl partján. 67. A Sztambul rózsája című operett szerzője (Leó). 68. Hangyafészek. 70. Tulajdonosa keresztek. 71. Club (nemzetközli fröszövség). 73. Aronos betűk. 74. Római 995. 75. Félgombi. 76. Kifélt betű. határidő: 1974. szept. 28.

Tíz évre szóló magyar–finn gazdasági együttműködési megállapodást írtak alá

Tíz évre szóló gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési, valamint öt évre szóló idegenforgalmi-fejlesztési megállapodást írt alá Jermu Laine finn külkereskedelmi miniszter dr. Bíró József külkereskedelmi, illetve Szurdi István belkereskedelmi miniszterrel.

A magyar–finn kooperációs kapcsolatokat szabályozó öt-éves megállapodás ez év végén jár le. Ezt váltja fel a most aláírt új, hosszú lejáratú megállapodás, amely figyelembe veszi, illetve tovább szélesíti a májusban aláírt szabadkereskedelmi egyezmény által nyújtott lehetőségeket. Az új megállapodás kedvező feltételeket teremt a két ország vállalatainak kooperációk létrehozására, amelyek segítségével előmozdítható a gyorsabb műszaki fejlődés. Tovább kívánják bővíteni a műszaki-tudományos együttműködést is; elsősorban információcsere, szakemberek cseréje, közös kutatási terü-

letek kialakítása szerepel a tervekben. A kooperáció lehetőségei felmérésére a két kormány megbízottainak vezetésével vegyes bizottságot hoznak létre.

A másik aláírt szerződés a két ország közötti idegenforgalom fejlődését célozza. Finnországgal ez az első ilyen megállapodás. A szerződés előírja az idegenforgalmi szervek hatékonyabb együttműködését, s lehetőséget ad utazási irodák nyitására Helsinkiben és Budapesten.

A megállapodások aláírása után Jermu Laine finn külkereskedelmi miniszter sajtótájékoztatót tartott. Szólt a két ország közötti gazdasági kapcsolatokról, amelyek fejlődéséről, amire azonban a hagyományos formák már nem megfelelőek, új lehetőségeket kell keresni. Elsősorban a feldolgozóipar, a bányászat és a szén-fémkohászat területén kínálkoznak kedvező lehetőségek a kooperációra, de bővíteni kívánják a fogyasztási cikkek kölcsönös szállítását is.

Elkészültek az Árpád-híd szélesítésének tervei

A budapesti Duna-hidak átjárós igénybevétele jelenleg 80 százalékos; kivétel az Árpád-híd, amelynek telítettsége már teljes. Szélesítése nemcsak Angyal föld és Óbuda rohamosan fejlődő közlekedési igényei miatt került előtérbe, hanem azért is, mert mind idősebbé válik a fővárosba vezető fő közlekedési utak városi autópálya-gyűrűvel történő összekötése, s ennek a gyűrűnek egyik szakasza lenne a híd.

Az Árpád-híd teherbírását, szélességét növelő terveket gondos formai vizsgálatok, előbecslések alapján készítették el. Eszerint a munkálatokat egyetlen, több éven át tartó ütemben végzik el, az eredeti tervekkel eltérően nem két, hanem három formai sávot építenek mindkét oldalán, 1200 gépkocsi óránkénti áthaladását biztosítva a hídon. A további fejlődést — az ezredfordulói — már az Újpest és a Római-part között építendő új híd biztosítja majd.

Az Árpád-hídi villamospálya mellett tervezett három-három forgalmi sáv közül a két belső lesz a közúti fő forgalmi út, míg a külső sáv a városi forgalmat bonyolítja le. A belső fő forgalmi utakat — ahol nyolcvan kilométeres sebességgel haladhatnak a jár-

művek — kiemelt szegélyek választják majd el a villamospályától. A gyalogosok részére mintegy két méter széles járdákat építenek. Ezzel egyidőben sor kerül a Váci úti és a Flórián téri hídfők rendezésére is; a pesti feljáró két vasbeton hidját, a Népfürdő utcai és az Esztergomi uti is kiszélesítik.

Az első szakaszban történő átépítés idején az Árpád-hídon ideiglenesen szüneteltetni fogják a villamospörgalmat, hogy a járművek a jelenlegi hídpálya középső sávjában haladhassanak. A munkálatok jelentősen befolyásolják a híd margitszigeti tömegközlekedési kapcsolatát is, amely a szélesítés második szakaszában az autóbussz forgalomra korlátozódik: a hídon megmarad a villamospörgalmak, de a szigeti peronok és a megálló megszűnnek, helyét adva a harmadik sávoknak. A híd átépítését úgy tervezték, meg, hogy a szigettel a közúti- és gyalogosforgalom kereszteződésmentes legyen: mindkét oldalán közvetlenül járda, rámpa és lépcső kapcsolja majd össze a hidat a szigettel.

Az átépítés után az Árpád-híd lesz a legszélesebb budapesti Duna-hídunk. A kivitelezés kezdetének időpontjáról még az idén döntenek.

Gazdaságos megoldás az autópályák közös bevezető szakaszára

A tervpályázat eredményhirdetése

Evről évre nagyobb problémát okoz a fővárosba érkező gépkocsiknak a város határában az autópályák és autópályák közös bevezető szakaszának zsúfoltsága. Az autók így azt az időt, amit az autópályán a gyors és biztonságos utazással nyertek, a fővárosba való betorkolnál elveszítik. Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium, valamint a Fővárosi Tanács ezért közös tervpályázatot írt ki az M 1-es és az M 7-es autópálya közös bevezető szakaszát tehermentesítő, úgynevezett rózsavölgyi autópályának a törökbalintai közös csomóponti kialakítására, illetve a bevezető szakasz bővítésére. Miután a hatalmas szanalási költségek, valamint a különböző városrendezési okok miatt, az Osztapenkó csomópont és a Budaörsi út további bővítésével a problémát tovább nem lehet megoldani, a tervezőknek más megoldást

kellett találni. Régebben már jóváhagyták azokat az elképzeléseket, amelyek egy, a fővárost körülölelő autópályagyűrűre vonatkoznak; most a közlekedési szakembereknek olyan autópályát kellett kialakítaniuk, amely ezt a megépítendő gyűrűt köti össze az M 1-es, illetve az M 7-es autópálya törökbalinti szakaszával. A tervpályázatra — amelynek eredményhirdetését az Autóklubban tartották — 17 tervpályázatot nyújtottak be. A pályaművet adott be. Megvizsgálták az első díjas pályázat megvalósításának költségeit; a mintegy egymillió forint a szakemberek véleménye szerint gazdaságosnak mondható. Emellett, mivel a terv változatlanul hagyja a mostani törökbalinti csomópontot és csak minimális számú alul-, illetve felüljárót iktat be, az építkezés alatt a forgalmat nem zavarja. A kivitelezés várhatóan a következő öt éves tervidőszakban kezdődik majd meg.

Huszonöt éves a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem

Ünnepi nyilvános tanácsülésen és tanévnyitói ünnepélyen emlékeztek meg a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem megalapításának 25. évfordulójáról.

Az egyetem díszudvarán megtartott jubileumi ünnepségen és tanévnyitón részt vett Fock Jenő, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke. Az ünnepség díszelnökségében helyet foglalt többek között dr. Polinszky Károly oktatási miniszter is.

A nyilvános egyetemi tanácsülésen került sor a miskolci egyetem új díszdoktorai — V. V. Rzevskij állami-díjas professor, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája levelező tagja, a moszkvai bányászati egyetem rektora, Hans Joachim Eckstein professor, a freibergeri bányászati akadémia metallurgiai és anyagismeretani szekciójának vezetője és dr. Zorkóczy Béla Kossuth-díjas nyugalmazott egyetemi tanár, a miskolci egyetem mechanikai-technológiai tanszéke 12 éven át volt vezetője — avatására, majd átadták egy bányamérnöknek a gyémánt, négy bányász- és egy kohómérnöknek pedig az arany oklevelet. Végül az oktatási miniszter a Munka Erdemrend arany fokozatát nyújtotta át dr. Simon Sándor rektornak; négyen ezüst, és ugyancsak négyen a bronz fokozatot kapták.

Híradástechnikai gyár épül Debrecenben

Új gyáregységet épít a Beioinnisz Debrecenben. A híradástechnikai gyár leendő üzem, ahol a tervek szerint telefonközpontokat is fognak készíteni, mintegy 200 millió forintba kerül. Az építkezést jövőre kezdik meg és 1977-ben fejezik be.

Az üzemben először másfél ezer s egy bővítés után 2500 munkást foglalkoztatnak majd. A klímaberendezéssel felszerelt műhelyek szalagjai mellé kerülök 70 százaléka nő, főképp érettségizett fiatal lány lesz. Ezzel Debrecenben és környékén jelentősen enyhül a gimnáziumot végzett fiatal lányok elhelyezkedési gondja.

Debrecen többek között 3,3 hektáros közművesített, energiahálózattal is ellátott területtel segíti a BHG ipartelepítését. A városi tanács a telken levő lakóépületek szanálásának fedezését is vállalja.

Tizenkét emeletes szálloda Miskolcon

Átadták Miskolctapolca új szállodáját, a Hotel Junót. A tizenkét emeletes épületben 90 kétágyas és 18 háromágyas szobát rendeztek be, s néhány szobát úgy alakítottak ki, hogy szükség esetén 12 lakosztály is kialakítható legyen. Az A-2 kategóriába tartozó szálló a kényesebb igényeket is kielégíti: szobáiban fürdőszoba, telefon, rádió van, s kérésre minivizort is beállítanak. Az épület érdekessége, hogy autóféljáró veszi körül, s a gépkocsival érkező vendégek tulajdonképpen az első emeleten berendezett fogadószintre, a porta elé érkeznek. Ugyanezen a szinten hatvan személyes presszót és 150 személyes teraszt is kialakítottak, a bár és a kétszáz személyes étterem pedig a második emeleten van.

A szálló első vendégei a Miskolcon megrendezendő népszerű-tudományos kiállítás tervpályázatán résztvevő országokból érkező vendégei.

Látványos galaesten búcsúztatták a tihanyi motelt. A tópart népszerű szállodája 15 éve étesült, s fennállásának utolsó napjára: csaknem egymillió vendégnap, amelyet a hazai és külföldi turisták tízezei töltöttek itt. A motelt lebontják s helyén rövidesen új szálloda alapjait rakják le.

HATALMAS KÖZRAKTÁR ÉPÜL GYŐRÖTT

Közúti, vízi és vasúti rakodásra alkalmas, daruval felszerelt, harmincezer négyzetméter alapterületű közraktár épül Győrött. A 130 millió forintos beruházással létesülő raktárt a Győr megyei Állami Építőipari Vállalat már jövőre átadja rendeltetésének. A győri közraktár jelentősége különösen megnő majd, ha a tervezett Duna-Rajna-Majna-csatorna elkészül.

Kétszáz ezren gyermekgondozási segélyen

Jelenleg több, mint kétszáz ezer édesanya veszi igénybe a gyermekgondozási segélyt. Családon belüli helyzetükről, valamint munkába állásuk gondjairól volt szó a Magyar Nők Országos Tanácsa és a Magyar Vöröskereszt közös ankétján.

A Nótanács székházában megtartott találkozóan a Vöröskereszt főtitkárhelyettese szözl a Nótanács és a Vöröskereszt együttműködéséről, amelynek fő területe az egészséges életmódra nevelés, az ifjúság felvilágosítása, valamint az egészséges, harmonikus család kialakítása. A Vöröskereszt a népesedéspolitikai határozattal összefüggésben a felvilágosító, tudatformáló, egészségügyi nevelőmunkát, a közvélemény formálását tekinti legfőbb feladatának. Ennek érdekében szerveztek tanfolyamokat, létrehozták az „anyák iskoláját”, amelyet az utóbbi időben a „szülők iskolájává” fejlesztettek.

Új kiadványaik segítségével orvosok és védőnők oktat-

ják a fiatalokat a családi életre, nyújtanak ismereteket a szexuális élet problémáiról, az újszülött és a kisgyermek gondozásáról, ápolásáról. A jövőben többet kívánnak foglalkozni a gyermekgondozási segélyen levő édesanyák gondjaival. Eddig Pest, Győr, Komárom, Borsod és Hajdú megyében alakultak olyan klubok, amelyekben a fiatal anyák egészségvédelmi előadásokat hallgatnak, és az orvosokkal megbeszélik problémáikat. A kismamák klubjai azért is népszerűek, mivel az ösztönözveket idején kicsinyek felügyeletéről is gondoskodnak.

A nők családon belül helyzetéről végzett országos felmérés egy-két érdekesebb tapasztalatáról szociológus számolt be. Mint elmondotta, a gyermekgondozási segéllyel otthon maradó kismamák a családdal töltött három év alatt a korábbiánál több időt fordítanak olvasásra, pihenésre és tanulásra. Hátrányt jelent számukra a munkából, a szakmából való kiesés.

Épül a római-parti árvízvédelmi mű

A Római-part a főváros árvízvédelmi vonalának „Achilles-sarka”; Észak-Budán az Aranyhegyi patak—Szentendrei út Barát-patak által határolt terület, amely a Római-fürdő, Csillaghegy és Békásmegyér keleti oldala, több mint 400 hektárnyi kiterjedésű. A nagyrészt beépített területen 12 ezer állandó lakos él, nyaranta pedig tízezrek keresik fel ezt a vidéket üdülés, vízi sportolás végett. A terület gyakorta veszélyeztetett az árvizektől, amelyekkel a meglevő keskeny és amúgy is hiányos földgát olykor alig tud megbirkózni. Az épülő békásmegyéri városnegyed biztonságát védképp megkövetelte egy római-parti árvízvédelmi mű kiépítését. A tervek szerint hat, nyolc méter mély, alapjánál pedig mintegy 20 méter széles kőgát épül majd csaknem ötkilométeres szakaszon. Pünkösdfürdő alatt, a Duna-ág medrében már épül is az új part egyik, több száz méter hosszúságú szakasza, amelyet földszív köt össze a réggel.

Az árvízvédelmi mű tervezését a FÖMTERV kollektívája és a Műgyetem Vízépítési Intézete végezte, figyelembe véve a folyó vízszállítását, az általa görgetett és lebegtetett hordalék mennyiségét, minőségét és a meder változásait. Ahhoz, hogy megvizsgálják, hogyan „tűri” majd a Duna a beépítendő hatalmas kőgátat, betonból felépítették a Duna-meder kicsinyített modelljét, s benne szivattyúval biztosították a víz folyamatos áramlását. A műszerekkel mért adatok tömegét elektronikus számítógépekkel dolgozták fel. Néhány módosítással a kísérlet igazolta az előzetes terve-

ket, a többi között azt a — csónakázók, evezősök számára fontos tény, hogy a meder szabályozása nem idéz elő túlságosan gyors vízaramlást a part menti sávban. A műszaki tervezés feladata volt a többi között az is, hogy megoldja a part menti vízisporttelepek csónakjainak vízre juttatását, nehogy a gát elvágja a csónakosoktól a folyót. A gát oldalát műszaki és esztétikai szempontból olyan enyhé lejtéssel tervezték, hogy azon a csónakszállító kocsikat az e célra épülő betonpályákon könnyen átolthatják majd.

A kőprizma 40—80 méteres sávot vág le a római-parti Duna-szakasz medréből. Ezt a területet feltöltik, és az így épülő mesterséges folyami terasznak a víz felőli oldala az üdülőparti út szintjénél mintegy két és fél méterrel magasabb lesz. Azáltal, hogy a szabályozási vonal a jelenlegi parttól 40—80 méterre fekszik a feltöltés után a gát mögött értékes ármentesített közterület nyerne. E terület parkosításával és a gyepesített, lankás gátra tervezett sétányokkal, széles, egybefüggő üdülőparksáv alakul majd ki a Római-parton.

A több százmillió forintos költséggel épülő árvízvédelmi mű kezdeti munkálatai a Duna-szakasz északi harmadán, a Munkácsy Mihály utca és a Barát-patak között 1977-ben fejeződnek be. Ez a gátszakasz már közvetlenül a leendő békásmegyéri lakótelep ármentesítését szolgálja. Az árvízvédelmi mű teljes felépítésekor a Duna-part és a Vörös Hadsereg útja közötti hullámtérben fekvő üdülőterület is mentesül az árvízveszélytől.

HÍREK

Gagarin-émlékmű: Jurij Gagarin szülővárosában, amely a Szovjetunió középső részén terül el és Gagarin nevét visel emlékművet állítottak a vilá első űrhajósának tiszteletére Alekszej Leonov űrhajós mondta avatóbeszédét.

TARSBÉRLŐT kaptak az óriaskigók a budapesti Allatkertben: mocsári és görög teknősöket. A sárgadinnyénél nem nagyobb teknősök békésen megférnek a hatalmas óriaskigókkal.

Vetnek már a Szolnok megyei földeken. A megye egész mezőgazdasági gépparkja teljes erővel dolgozik, kihasználva a kedvező időjárást. A Jász-ságban megkezdtek már a rozs vetését, illetve az őszi árpa és búza vetésének előkészítését.

TYÜKHÜSLEVES-KONZERV készítésére rendezkedtek be a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat makói telepein.

2 550 000 négyzetméter bútorterveket gyárt az idén a Latex közegzeti bútortervező, több mint ezer változatban. Az idén a bőséges választékot újabb 25 cikk csaknem 200 féle szín- és mintavariációjával tovább növelték.

A LEGÚJABB hálószoba- és lakószoba-berendezéseket az őszi BNV-n mintegy 7000 négyzetméter alapterületűen a hazai cégek mutatják be. Hazai cégek mellett jugoszláv, lengyel, olasz, osztrák és szovjet kiállítók is bemutatják bútorterveiket.

Titokzatos állat tartja izgalomban London közvéleményét — közli a Reuter-iroda. — Szemtanuk állítása szerint a furcsa teremtmény úgy repül mint egy sas, akkora, mint egy ló, és formájában egy struccra hasonlít. A londoni rendőrség szóvivője kijelentette: „Fogalmunk sincs, hogy milyen állatról lehet szó, de úgy véljük, hogy az észlelt jelenség nem veszedelmes.”

RÁBUKKANTAK a kutatók a bibliai monda Ábrahám kútjára? A jelentések szerint a régészek Izrael területén Beersheba helyszínről öt kilométerre ilyen leletet találtak. Feltevéstük az is alátámasztja, hogy 3200 évvel ezelőtt éppen a kutatás helyén állt az a város, amelynek a bibliában is Beersheba a neve.

Rekordforgalmat bonyolítottak le az év első felében a budapesti strandfürdők. A most elkészült statisztika szerint a fővárosi fürdőkben, strandokon hárommillió 384 ezer vendég volt. Ez 56 ezerral több mint a tavalyi év azonos időszakának vendégforgalma.

FÁSITJAK a Bakony déli vonulatának a Veszprém—Várpalota közötti részét. A múlt században ezen a dolomit fennsíkon még összefüggő erdő volt, de az ésszerűtlen gazdálkodás következtében a fák többsége kipusztult. A környezetvédelmi program értelmében a következő tíz év alatt mintegy 25 millió forint költséggel csaknem 1200 hektár területen fognak új erdőt ültetni.

Túteljesítették a negyedik ötéves terv övodáépítési programját Komárom megyében. A megye üzemei, gazdasági jelentős anyagi támogatást nyújtanak az építkezésekre, s segítség eredményeként a tervezett 1400 helyett már 2000 új óvodai helyet létesítettek.

A Heti Híradó XVIII. évf. 34. számában megjelent keresztrefény helyes megjelölése a következő: A jó orvosoknak sikerült hirtét kilőt leszedni rólam, és látni szerettem volna, mennyi is az egy darabomból.

Könyvtalimat nyertek: Lentay József elítelt, Esztergom; Bolcs Ferenc elítelt, Sopronkőhida; Lukács László elítelt, Bp.-Fegyváros; Szig. börtön; Jäger János elítelt, Allampuszta; Ajtai János elítelt, Márianosztra.

HÍRADÓ

SAJTOSZEMLE Szerkesztő bizottság Budapest V. Stándi utca 8. Kiadja: az Igazságügyi Minisztérium Bv. Országos Parancsnoksága Szikra László